

Ikt. sz.: FFB-42/10-4/2022.

FFB-1/2022. sz. ülés
(FFB-1/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2022. május 18-án, szerdán 10 óra 02 perckor
az Országház Hermann Ottó termében (földszint 10.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	5
<i>Szijjártó Péter tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	11
<i>Válaszok, reflexiók</i>	19
<i>Szijjártó Péter</i>	19
<i>Süli János</i>	25
<i>Határozathozatal</i>	27
<i>Egyebek</i>	28
<i>Az ülés berekesztése</i>	28

Napirendi javaslat

1. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), a bizottság elnöke
Bencsik János (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke
Herczeg Zsolt (Fidesz)
Dr. Koncz Zsófia (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Varga Gábor (Fidesz) Bencsik Jánosnak (Fidesz)
Harrach Péter (KDNP) dr. Koncz Zsófiának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Hatvani Szabolcs bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt
Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért,
megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter

Megjelent

Menczer Tamás államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Köszöntök mindenkit az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottságának a 2022. május 18-ai első ülésén! Ez egyben a parlamenti ciklusnak az első bizottsági ülése is, úgyhogy különösen nagy szeretettel köszöntök mindenkit. Köszöntöm a bizottság tagjait, köszöntöm az ülésen a külgazdasági és külügyminiszter-jelölt urat, Szijjártó Péter miniszter urat és köszöntöm az ő munkatársait, illetve mindenkit, aki megtisztelte a mai bizottsági ülésünket! Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Egy jelzést kaptam a távolmaradást illetően: Varga Gábor képviselő úr jelezte előzetesen, hogy távol marad a bizottsági üléstől, őt Bencsik János képviselő úr, alelnök úr fogja helyettesíteni a mai ülésen.

Tájékoztatom kell a tisztelt bizottságot, hogy Szabó Rebeka alelnök asszony, illetve Orosz Anna képviselő asszony esetében még fennáll az összeférhetetlenség, ugye, önkormányzati pozíciókból fakadóan, és így az országgyűlési törvény 91. § (1) bekezdése alapján az ülésen a tanácskozási jogukat és a szavazati jogukat nem gyakorolhatják.

A mai bizottsági ülés napirendi pontjaira előzetesen a következők szerint tettem javaslatot: 1. napirendi pontként Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt úr kinevezés előtti meghallgatására kerül sor, a 2. napirendi pontunk pedig az „Egyebek”-ben került meghatározásra. Így kérem szépen a bizottságnak a tagjait, hogy amennyiben támogatják ezt a napirendi sort, akkor azt szavazással, szavazatukkal jelezzék, kézfelemeléssel kérem szépen a szavazást a bizottság tagjaitól. *(Szavazás.)* Ellenpróbát kérek, ki az, aki nem támogatta? *(Szavazás.)* Én úgy látom, hogy egyhangú döntéssel a bizottság elfogadta a napirendet.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása

Így meg is kezdjük az 1. napirendi pont tárgyalását, soron következik tehát Szijjártó Péter miniszterjelölt úr meghallgatása. Tájékoztatom a tisztelt bizottságot, hogy a miniszterjelölt úr kinevezés előtti meghallgatására az Országgyűlés elnökének felkérése alapján kerül sor, a felkérés pedig Orbán Viktor miniszterelnök úr házelnök úrhoz érkezett kezdeményezése nyomán fogalmazódott meg irányunkban.

Tájékoztatom a tisztelt bizottságot, illetve a miniszterjelölt urat is, hogy a bizottságunk a jelen napirendi pont tárgyalása során nem alkalmaz időkeretet. Először a miniszterjelölt urat fogom megkérni arra, hogy ismertesse szakmai elképzeléseit és a miniszteri pozícióval kapcsolatos szakmai programját, ezt követően pedig a bizottság tagjainak fogom megadni a szót, hogy kérdéseket fogalmazhassanak meg, illetve hogy a véleményüket ki tudják fejezni, illetőleg a napirendi pont lezárásaként pedig a bizottság szavazni fog a miniszterjelölt úr alkalmasságáról. Úgyhogy akkor meg is adom a szót a miniszterjelölt úrnak, kérem, hogy tájékoztasson bennünket. Köszönöm.

Szijjártó Péter tájékoztatója

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is talán arra a kérdésre illendő választ adni, hogy mit keresek itt, tekintettel arra, hogy ez a harmadik alkalom, hogy miniszterjelölti meghallgatásokon vehetek részt 2014-et és '18-at követően, de itt, önöknél még nem volt módomban megnyilvánulni.

Az elnök úr meghívásának az oka nyilvánvalóan az, hogy az elmúlt időszak eseményei és az előttünk álló időszak várható kihívásai miatt az energiapolitikai kérdések sajnos egy időre legalábbis megszűnnek szakmai kérdések lenni, és az energiapolitika, az energiaforrások beszerzése, az energiabiztonságra való törekvés és annak garantálása, annak feltételeinek megteremtése kőkemény politikai kérdéssé válik az elkövetkezendő időszakban. Ennek több oka is van, és nem csak a szomszédunkban zajló háború, hiszen emlékezhetünk arra, hogy még jóval - jóval! - a háború kitörése előtt milyen komoly ellátási nehézségek merültek fel az európai kontinensen, emlékezhetünk azokra a, mondjuk úgy, rendhagyó reklámfilmekre Nyugat-Európából, amelyek arra ösztökélték az áram nélkül maradó embereket, hogy a szomszédba menjenek át, gyertyánál olvasva bújjanak közös takaró alá. Nyilvánvalóan az ilyen - hogy is mondjam? -, először talán infantilisnak tűnő megközelítések mutatják a helyzet drámaiságát. Az elkövetkezendő időszakban az energiapolitika tehát kőkemény politikai kérdéssé válik, ezért a hazánk energiabiztonságával kapcsolatos kérdések, az energiaforrások beszerzéséhez vezető tárgyalások vezetése és lebonyolítása, a magyar kormány képviselője az Európai Unió Energia Tanácsában és a jelenlegi - és valószínűleg jövőbeli - hosszú időt tekintve is legnagyobb energiapolitikai beruházásunk, a Paks II. egy, mondjuk úgy, csomagban a Külgazdasági és Külügyminisztérium hatáskörébe kerül. Ezért szeretném önöket tájékoztatni arról is, hogy a Paks II. beruházás előkészítéséért és végrehajtásáért felelős Süli János miniszter úr is a Külügyminisztériumban folytatja a munkáját, a Külgazdasági és Külügyminisztériumnak a beruházásért felelős államtitkára lesz, úgyhogy mi a magunk részéről az átigazolási szezont egy elég jó fogással zártuk, ami a személyt illeti.

Nos, ha megengedi, elnök úr, akkor néhány gondolat erejéig szeretnék a Magyarország energiabiztonságával kapcsolatos kérdésekről beszélni, és ezen belül is a fenntarthatóságnak a szempontját előtérbe helyezni. Szeretném onnan kezdeni, hogy 2010 óta, '18 óta meg főleg a magyar kormány energiaellátási stratégiájának legfontosabb törekvése a diverzifikáció mind az útvonalak, mind a források tekintetében. Mi azt gondoljuk, hogy egy ország energiaellátása akkor áll biztos lábakon, hogyha egyrészt az önellátásnak az arányát folyamatosan növelni tudjuk, másrészt pedig az importforrásokat és az importforrásoktól Magyarországra vezető útvonalakat diverzifikálni, vagyis megsokszorozni tudjuk.

Ezért is jelentős előrelépésnek tartom azt, hogy amióta mi kormányunk, azóta kettőről hatra nőtt azon szomszédos országoknak a száma, amely szomszédos országokkal össze van kötve a földgázellátási rendszerünk, és azért nem héttel, mert Szlovénia ezt a lehetőséget következetesen elutasította; persze ezt sosem így mondták, ugyanakkor a technikai tárgyalásokon folyamatosan olyan feltételeket támasztottak, amelyek világossá tették, hogy ez a földgáz-összeköttetés Szlovénia irányába nem tud összejönni, de a hétből hat szomszédossal össze vagyunk kötve.

Az idei esztendőre érjük el azt a helyzetet, hogy a magasfeszültségű villamosenergia-hálózataink is össze lesznek kötve mind a hét szomszédossal - talán nem meglepő, hogy Szlovénia itt is a hetedik. Most már több mint másfél évtizede van kész a magyar interkonnektor egészen a határig, ez a hévíz-cirkovcei átmenet, és most már Szlovéniában is zajlik az építkezés, tehát jó esélyünk van arra, hogy idén június végétől ez az összeköttetés létrejön. Ugye, a tavalyi esztendőben léptünk egy nagyot előre, amikor Szlovákia és Magyarország között Győrnél, illetve Gönyűnél és Sajóivánkánál is összeköttettük a magasfeszültségű hálózatainkat. A lényeg tehát az, hogy mind a hét szomszédossal össze vagyunk kötve a villamos energia szempontjából.

Azért tartottam fontosnak ezt itt elmondani önöknek, mert az energiaellátás biztonságának kérdései most hatványozottan merülnek fel. Magyarország

energiastratégiájában azt a célt tűztük ki, hogy négy különböző forrásra számíthassunk, amikor a földgázellátásunkról van szó, ez a négy különböző forrás, ugye, össze is áll, hiszen a keleti szállítási útvonal, a saját kitermelés, a horvátországi LNG, illetve az Ausztria felőli nyugati beszállítás lehetővé teszi négy különböző forrásnak az elérését. Ez ambiciózusabb, mint az európai uniós cél, amely három beszerzési forrást ír elő célként minden ország számára.

Szeretném elmondani önöknek azt is, hogy nagy előrelépés volt az tavaly, amikor a magyar energiaellátás történetében először tudtuk előállítani azt a helyzetet, hogy nem csak orosz forrásra van hosszú távú gázvásárlási megállapodásunk, hiszen egy hétéves szerződést kötöttünk a Shell-lel, amely cseppfolyósított formában szállít Magyarország számára hosszú távú vásárlási szerződés keretében földgázt, mégpedig a krki LNG-terminálon keresztül. Szeretném elmondani azt is, hogy sikernek tartjuk, hogy Magyarország az első számú vevő, a legnagyobb lekötő, kapacitáslekötő a krki LNG-terminál működésében, tehát nagymértékben járultunk hozzá ahhoz, hogy létrejöjjön egy ilyen facilitás a térségünkben, még akkor is, hogyha az egy másik ország területén van.

Nagy erőfeszítéseket tettünk annak érdekében, hogy új gázforrásokat tudjunk bevonni a magyar ellátásba, és nem rajtunk múlt, hogy ez sajnos mindeddig nem történt meg, hanem sajnos azokon, akik a lehangosabban bírálják minket azért, hogy együttműködünk az oroszokkal az energiapolitika tekintetében, hiszen a Fekete-tenger romániai területén van a Neptun Deep nevű mező, amely hatalmas földgázvagyonnal rendelkezik, ennek a kitermelési jogát egészen a nagyon közelmúltig egy amerikai-osztrák konzorcium birtokolta, az ExxonMobil és az OMV konzorciuma, én magam éveken keresztül tárgyaltam az ExxonMobillal a kitermelés megkezdéséről és onnan földgáz vásárlásáról, éveken keresztül hitegettek is minket, hogy már nagyon közel van a végső döntés, jellemző módon megépítettük a románokkal közösen a vezetékét, tehát a magunk részéről a munkát elvégeztük, az MVM forrasszerződést kötött az Exxonnal földgázvásárlásra. Az ExxonMobil ezt a forrasszerződést az elmúlt hetekben felmondta, és, ugye, több évnyi hitegetést követően eladta a romániai földgázmezőben való részesedését. Azt tudom tehát önöknek mondani, hogy miközben bírálatok érnek minket abban a tekintetben, hogy Oroszországgal működünk együtt energiaforrások beszerzése tekintetében, addig éppen a szövetségeseink hagynak cserben minket a diverzifikációs kísérleteink során.

Sok bírálatot kaptunk amiatt is, hogy miért építjük meg a déli szállítási útvonalat, amely, ugye, Szerbiából érkezik meg Magyarországra egy 8,5 milliárd köbméteres éves kapacitással. Most örömmel venném, hogyha azok, akik korábban bíráltak minket, választ adnának arra a kérdésre, hogy és akkor most mi lenne, ha nem építettük volna meg azt a vezetékét.

Én tehát azt gondolom, hogy az elmúlt időszakban komoly erőfeszítéseket és beruházásokat tettünk annak érdekében, hogy Magyarország energiaellátását biztos kezekben tudhassuk. Ugyanakkor mivel egy szárazföld által körülzárt, tengerparttal nem rendelkező ország vagyunk - nagyon remélem, hogy most egyik szomszédunk sem kapja fel a fejét, tehát tengerpartunk nincs, „landlocked” angolul -, ezért nyilvánvalóan rá vagyunk szorulva másokra is. Mert az egy dolog, hogy mi megépítjük az interkonnektorokat a szomszédokkal, kérdés, hogy a szomszédok mit csinálnak. Mert, ugye, vannak európai országok, amelyek rendkívül büszkén mondják, hogy hát ők építettek LNG-terminált, és ők már megtették a lépéseket, mi ezt nem tudjuk megtenni, fizikailag kizárt az előbb részletezett ok miatt, mi szárazföldi LNG-ket, tehát interkonnektorokat tudunk építeni, és hogyha a szomszédos országok nem cselekszenek hasonlóan, vagy nagyvállalatok nem méltóztatnak beruházási döntéseket hozni, akkor be kell látni, hogy nem csak a saját kezünkben van a sorsunk.

Szeretném önöknek elmondani, hogy Magyarország energiaellátása jelenleg stabil lábakon áll, és biztonságot ad a számunkra. A földgázbeszállítás Magyarországra a megkötött szerződéseknek megfelelően halad, ütemezetten, mindenfajta fennakadás nélkül, Szerbia felől 16, Ausztria felől 13, Szlovákia felől pedig 3 millió köbméteres napi beszállításunk van, Horvátország irányából pedig 5 millió köbméter van naponta.

Szeretném elmondani önöknek azt is, hogy a Gazprommal korábban megkötött hosszú távú szerződésünk biztonságot ad. Két hete beszéltem telefonon az orosz miniszterelnök-helyetessel, Novak miniszterelnök-helyettes úrral, aki az energetikai kérdéseket felügyeli, és beszéltem Miller vezérigazgató úrral is, a Gazprom első számú vezetőjével, hiszen itt is másokra szorulunk, tehát tranzitútvonalon jön a gáz hozzánk. Mindketten arról biztosítottak, hogy a Magyarországgal megkötött szerződést teljesítik, azt tudom mondani önöknek, hogy ez eddig így is van. A bolgár energetikai és külügyminiszterrel is folyamatos konzultációban vagyok, hiszen Bulgária egy fontos tranzitország a déli szállítás tekintetében, ők is arról biztosítottak, hogy természetesen nem akarnak minket nehéz helyzetbe hozni, és a tranzitkötelezettségeiket teljesítik.

Szeretném tájékoztatni önöket arról is, hogy a földgáztározók jelenleg 25 százalékos feltöltöttségi szinten vannak, és megindult a betárolás télire - ugye, vége van a fűtési szezonnak, tehát most elkezdünk a következő fűtési szezonra tárolni -, ez zajlik, és el fogjuk érni azt a mennyiséget, amely egyrészt elő van írva, másrészt pedig biztonságot ad az ország számára.

És most, ha megengedi az elnök úr, akkor szeretnék egy pár szót szólni az olajembargóról, főleg azért, mert talán elsőre nem tűnik úgy, de ennek komoly környezetvédelmi és fenntarthatósági aspektusai is vannak. Először is azzal szeretném kezdeni, hogy az energiaellátás nem filozófiai kérdés, mert filozófiailag nem lehet fűteni, az energiaellátás egy kőkemény fizikai és matematikai kérdés, fizikai, mert kell hogy legyen forrás meg útvonal, matematikai, mert megvan, hogy mennyi energiaforrásra van szükségünk. Jelenleg Magyarország egy teljesen egészséges, biztonságot adó, diverzifikált rendszerrel rendelkezik a kőolaj-beszállítások tekintetében is, hiszen két ellentétes földrajzi irányból két különböző forrás elérésére lehetőséget biztosító szállítási útvonalunk van 20 százalékos kapacitáskülönbséggel a kettő között - ez egy teljesen normális, egészséges rendszer -, és természetesen nem vagyunk hajlandók feladni Magyarország energiaellátásának a biztonságát.

Az az olajembargós javaslat, amelyet az Európai Bizottság letett az asztalra, több szempontból is rendkívüli károkat okoz Magyarországnak, és rendkívül nehéz helyzetbe hozna minket, ha az így elfogadásra kerülne, tekintettel arra, hogy fizikailag az a helyzet, ami létrejönne, az fizikailag zárná azt ki vagy tenné azt lehetetlenné, hogy az ország működtetéséhez és a gazdaság működtetéséhez szükséges elegendő mennyiségű kőolajat beszerezzük, fizikailag tenné lehetetlenné. Ugyanakkor ha ez a döntés átmenne, akkor Magyarország egy olyan beruházásra kényszerülne a kőolaj-finomító átalakításával, amely egyrészt 550 millió euróba kerülne, másrészt pedig környezetvédelmi szempontból nagyon nehezen megmagyarázható, hogy miközben a zöldítés irányába, a fenntarthatóság irányába haladunk, és az egész energiaellátási struktúrát át akarjuk állítani Európában megújulóra, addig miért költünk 550 millió eurót egy kőolaj-finomítónak az átalakítására teljesen értelmetlen módon, miközben ezt az összeget, ha már az energiarendszerre akarjuk költeni, akkor az energiarendszer fenntarthatóságára és megújuláságra lehetne költeni.

Nekünk, elnök úr, ambiciózus, európai összevetésben is ambiciózus céljaink vannak a megújuló energiaforrások tekintetében. Jelenleg a napenergia-kapacitás 3 ezer megawatt, a célunk úgy szólt 2030-ra, hogy ezt 6500 megawattra kívánjuk bővíteni, de a jelenleg zajló beruházások üteméből úgy látjuk, hogy ez 2025-re létre tud jönni, és a 2040-es cél 12 ezer megawatt. Jelenleg tehát van 3 ezer megawatt, van

700 megawatt egyéb megújuló, tehát 3700 megawattnyi megújulókapacitással rendelkezünk. Ugyanakkor nyilvánvalóan büszkeségre kell hogy okot adjon az is, hogy Magyarország azon 22 ország közé tartozik, amely úgy tudta növelni az elmúlt évtizedben a GDP-jét, hogy közben csökkentette a károsanyag-kibocsátását.

Elnök úr, ha megengedi, akkor szeretnék néhány szót szólni a paksi beruházás helyzetéről is. A célunk az, hogy a paksi beruházást felgyorsítsuk, és célunk az, hogy a két új paksi reaktorblokk minél előbb kereskedelmi üzembe kerüljön, minél előbb rákapcsolódjon a használatra, és minél előbb egy újabb hatalmas lépést tegyünk az önellátás irányába. Az még a háború előtti hónapokban is világosan látszott, hogy azok az országok, amelyek akár önellátással, akár hosszú távú szerződésekkel képesek arra, hogy ne függjenek a turbulens nemzetközi energiapiaci körülményektől, azok hatalmas előnyben vannak, és a Paksi Atomerőmű bővítésére úgy tekintünk, mint egy, az energiabiztonságunkat szolgáló beruházásra, amely lehetővé teszi számunkra azt, hogy ellássuk magunkat, és lehetővé teszi számunkra azt, hogy ne legyünk kiszolgáltatott helyzetben a nemzetközi energiapiac turbulenciáinak, amelyek az elmúlt időszakban sajnos már nemcsak az árakra, hanem egyáltalán az energiaforrások rendelkezésre állására vonatkoztak. Én még emlékszem rá, ha ennyit megenged az elnök úr, amikor a hosszú távú gázvásárlási megállapodásról tárgyaltam másfél éven keresztül, akkor voltak olyan egyének - utólag a „szakember” minősítés nem jár ki nekik -, akik azt mondták, hogy nem kell hosszú távú szerződést kötni, mert úgyis lesz elég gáz a piacon, majd spot alapon kell venni. Hát, aztán az élet bebizonyította, hogy vagy van gáz a nemzetközi gázpiacon, vagy nincs, és ez olyan, mint a piac, ha tegnap kinn volt az almaárus, de én ma megyek, és nincs ott, akkor nem tudok almát venni. Tehát vagy van gáz a piacon, vagy nincs, és ma már senki nem tudja garantálni, hogy van, és lehet spot alapon venni, tehát itt a hosszú távú szerződéseknek és a saját energia-előállítási kapacitások kiépítésének sorsdöntő jelentősége van. Ezért tehát a célunk az, hogy a két új paksi reaktorblokk a lehető leggyorsabban működésbe álljon.

Szeretném önöket tájékoztatni arról is, hogy az elmúlt időszakban számos fontos engedély kiadására került sor. Az Országos Atomenergia Hivatal kiadta a részletesre vonatkozó engedélyt, a talajszilárdítási tesztre vonatkozó engedélyt, a talajvíz szintje feletti talajkiemelésre vonatkozó engedélyeket, elfogadta a fizikai védelmi tervet - de ezeket önök nyilván jól tudják, hiszen a miniszter úr azt mondta, hogy ő már többször járt itt önök előtt, tehát ezekről ő nyilván számot adott. Ehhez képest ami újdonságról tudok beszámolni önöknek, az az, hogy már a hatóság előtt van minden olyan kérelem - minden olyan kérelem! -, amelynek a kiadása szükséges az építkezési, tehát a valós építkezési folyamatok megindításához, ezek mind-mind beadásra kerültek. Természetesen az a legkevésbé sem politikai kérdés és a legkevésbé sem a kormány hatásköre, hogy eldöntse, hogy ezek az engedélykérelmek megfelelőek-e, és ezekre az engedélykérelmekre ki lehet-e adni az engedélyt, ezt az Országos Atomenergia Hivatalnak kell eldöntenie, és nyilvánvaló, hogy a hivatal csak akkor adja ki az engedélyeket ezekre a kérelmekre, hogyha ezek a kérelmek minden szempontból teljesítik a hazai nukleáris biztonsági követelményeket, tehát afelől mindenki nyugodt lehet, hogy ezeknek az engedélyeknek a kiadása csak a magyar emberek, Magyarország teljes biztonságának az igényével és tiszteletben tartásával történik meg.

Szeretném önöknek elmondani azt is, hogy a jelenleg legfontosabb kérelmek, amelyek benn vannak a hivatal előtt, azok az előfeltételei a második fázisba történő átlépésnek, előfeltételei az építkezés látványos szakasza megkezdésének. Ezek közül a legfontosabb a létesítési engedélynek a kérelme. Ugye, a létesítési engedély kérelme már hosszú hónapokkal ezelőtt beadásra került, a hivatal azonban hiánypótlást írt elő, hiszen - még egyszer mondom - a hatóság kizárólag akkor ad ki engedélyt, hogyha minden tekintetben meg van győződve arról, hogy az az engedély hiánytalanul kielégíti

a biztonsági és szakmai szempontokat. A létesítési engedély és a többi engedély elbírálása és a pozitív válasz után van lehetőség az építkezés megkezdésére.

Szeretném önöket tájékoztatni arról, hogy reális, hogy az első beton öntése, ami egy atomerőmű építésénél mérőföldkőnek (*Süli János: Igen.*) tekinthető, az első beton öntése a jövő esztendőben, tehát 2023-ban, annak valószínűleg inkább a második felében reális, és tartjuk azt a célunkat, hogy a fizikai indítás még ebben az évtizedben megtörténjen.

Jelenleg 34 felvonulási épület építésére van engedélye a kivitelező vállalatnak. Azt kell mondjam önöknek, hogy az Atomenergia Hivatal tájékoztatása szerint a beadott kérelmek jó színvonalon készültek el, ugyanakkor további konzultációk is szükségesek egyes kérelmek esetében, ezeket a konzultációkat a hatóság lefolytatja.

Most mivel itt önök - nagyon helyesen - a környezetvédelmi szempontokat is folyamatosan mérlegelik, ezért szeretném önöknek elmondani, hogy lehet, hogy ebben nem értünk egyet, főleg az elnök úrral, de mi mégis úgy látjuk, hogy a legkiegyensúlyozottabb, a legkiszámíthatóbb, a legolcsóbb és a legkörnyezetkímélőbb energia-előállítási forma ma a nukleárisenergia-előállítás. A legkiegyensúlyozottabb és a legkiszámíthatóbb, a legkiegyensúlyozottabb azért, mert nincs különbség nappal és éjszaka között, tehát, mondjuk, a napenergiához képest a fizikai okok miatt az ingadozás a nukleáris energia esetében nem jelenik meg. A legkiszámíthatóbb azért, mert, mondjuk, ellentétben a földgázzal, ahol naponta reggel nézem a beérkező mennyiségeket, itt ilyen probléma nincsen, hiszen a nukleáris fűtőanyagot évekre előre deponálni tudjuk, most a legutóbbi két szállítással 2023-ig, tehát a jövő év végéig gyakorlatilag garantált az erőmű működése a már ott lévő fűtőanyagok tekintetében - ugye, kaptunk kritikát azzal kapcsolatban, hogy a fűtőanyagok szállítása során, amikor a repülőgép a levegőben volt, még nem adtunk erről tájékoztatást, de ha az, aki ezt a kérdést fölvetette, hogy miért nem, magába néz, akkor nyilvánvalóan megtalálja a választ is. A fűtőanyagok tehát most már ott vannak a Paksi Atomerőműben biztonságban, és a jövő év végéig az atomerőmű működését szolgálják, és van egy ütemezett menetrendünk, ahogy - nyilván alternatív útvonalon az eredetiekhez képest - érkeznek majd a fűtőanyagok. Ugye, az eddigi normális működési rend úgy nézett ki, hogy vasúton érkeztek, Oroszországból indultak, Ukrajnán keresztül érkeztek Magyarországra, ez most sajnos kizárt, ezért alkalmaztuk alternatív módon a légi szállítást Belarusz, Lengyelország és Szlovákia légtérén keresztül, ahonnan erre engedélyt kaptunk, és most még egy harmadik alternatív útvonalnak a kidolgozása zajlik, amely déli irányból tenné mindezt lehetővé. A legolcsóbb, hiszen a nukleárisenergia-előállítás biztosítani tudja számunkra azt, hogy a rezsicsökkentés eredményeit és vívmányait meg tudjuk tartani. És a legkörnyezetkímélőbb, ezt pedig azért merem önöknek mondani, mert a jelenlegi paksi működés évente 14 millió tonna szén-dioxid kibocsátását előzi meg, ez - ha jól hívom elő az adatokat - nagyjából megegyezik a teljes magyar közlekedési szektornak az éves kibocsátásával, és a Paks II. blokkjai olyan 16-17 millió tonna szén-dioxid éves kibocsátását tudnák megelőzni, a kettő együtt 30 fölött van. Én tehát azt gondolom, hogy itt a környezetvédelmi szempontok is amellettszólnak, hogy a nukleáris energiát fenntartható energia-előállítási módnak kell minősíteni, ugye, már az európai szabályozás is tett lépéseket ebbe az irányba, még ha meglehetősen óvatosakat is, de a taxonómiarendelet ezt most már nagyjából elismeri.

Azt szeretném tehát végezetül leszögezni, tisztelt elnök úr és tisztelt képviselőtársaim, hogy a kormány a következő négy esztendőben is elkötelezetten fog dolgozni hazánk energiabiztonságának garantálása iránt, az eddigi 12 évhez képest most lesz a legnehezebb ennek a feladatnak az ellátása és az ennek a kötelezettségnek való megfelelés, hiszen korábban az energia olyan volt, mint a levegő, senkinek nem

tűnt fel, hogy van ilyen beszerzés, aztán amikor hirtelen úgy nézett ki, hogy nincs mit beszerezni, mert nem áll rendelkezésre elég kínálat, akkor mindenki számára megdöbbenő módon világossá vált, hogy ez egy kritikus terület tud lenni. Ezért tehát a Paksi Atomerőmű építésének a felgyorsítása, mielőbbi rendszerbe állítása, diverzifikációs törekvéseink folytatása és a nemzeti energiaellátás biztonsága melletti következetes európai kiállás fogja meghatározni az energiapolitikával és ezáltal némiképpen a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos álláspontjainkat is.

Elnök úr, köszönöm önnek a lehetőséget, elnézést, ha egy kicsit illetlenül hosszúra nyúltam! Természetesen állok képviselőtársaim rendelkezésére.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatást a miniszterjelölt úrnak, és én azt gondolom, hogy indokolt ezekről a rendkívül fontos, stratégiai kérdésekről részletesen beszélni, úgyhogy én nem tartom indokolatlanul hosszúnak a tájékoztatást, sőt, én azt gondolom, hogy lesznek még kérdések, nekem egészen biztosan. De először is kérdezem tisztelt képviselőtársaimat, hogy ki kíván kérdést megfogalmazni, szót kérni. *(Jelzésre:)* Megadom a szót az alelnök úrnak.

Kérdések, hozzászólások

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Miniszter Urak, Miniszterjelölt Úr! Tisztelt Bizottság! 2010-11-ben, amikor a 2030-ig tartó energiastratégia, nemzeti energiastratégia megfogalmazásán dolgoztunk kollégáimmal, akkor egy hármast célrendszerbe tűztünk ki: ellátásbiztonság, megfizethetőség és fenntarthatóság. Az ellátásbiztonságnak az egyik kulcsa a diverzifikáció, hogy legyenek meg azok az interkonnektorok, azok a kapcsolódási pontok, amelyek lehetőséget biztosítanak arra, hogy eltérő irányból, eltérő beszerzési forrásokból lehessen betáplálni azt a szükséges mennyiségű energiát, alapenergiát, amit utána a lakossági, illetve a gazdasági, ipari célú igények kielégítésére lehet fordítani.

Örömmel hallom azt, hogy a beruházások szép lassan a végére érkeznek, tehát fizikálisan ezek a kapcsolódási pontok egy egységes közép-európai vagy mondhatjuk azt, hogy európai hálózat létrehozása érdekében megtörténtek, ebben Magyarország jól teljesített, kérdés az, hogy az elkövetkezendő években ezeken a vezetéseken - legyen az gázvezeték, legyen az kőolajvezeték, legyen az villamosenergia-távvezeték - érkezik-e elegendő és megfizethető energia, és ez nagy kérdés. Ugye, itt a bojkottnak, az európai bojkottnak a kérdése a keleti beszállítási, beszerzési viszonylatot illetően azért vet föl néhány kérdést nemcsak az olaj tekintetében, hanem a földgáz tekintetében vagy akár a hasadóanyag beszerezhetőségével kapcsolatban is.

Egy átlagos érdeklődő, aki szereti magát biztonságban érezni, odafigyel a pénztárcájára is, és esetleg még a természeti erőforrásokkal való gazdálkodást is felelősségteljesen gondolja el a saját életében is, és közösségi szinten is, az nehezen tud tájékozódni, hogy ennek a folyamatosan alakuló bojkottnak a belső tartalma energetikai területen hogyan alakul, milyen veszélyeket, milyen kockázatokat rejt, milyen mozgásteret biztosít a jövőben. Azt halljuk, hogy szeretnék kiterjeszteni a bojkottnak a hatályát a kőolaj beszerzésére. Kérdés az, hogy a földgáz bekerül, nem kerül be, miért eltérő a megítélése a két energiaforrásnak, milyen okok állhatnak a háttérben. A miniszter úr természetesen olyan mértékben válaszol majd a kérdésekre, amilyen mértékben megengedheti vagy - hogy mondjam? - megválaszolhatók azok, hiszen azért itt gazdaságpolitikai, diplomáciai, egyéb szempontok is figyelembe kell hogy legyenek véve.

A harmadik, ugye, a hasadóanyagok beszerezhetősége, készletezhetősége - ez is egy kényes kérdés. Megéppül egy erőmű, folyamatosan biztosítható-e a megszokott

forrásokból, vagy ezen a területen is vannak diverzifikációs lehetőségek, a technológiai kompatibilitás lehetőséget nyújt-e arra, hogy van egy beruházó, üzemeltető, és esetleg más irányból is tud beszerezni, bár azt is tudjuk, hogy más beruházók, fejlesztők és üzemeltetők is sok tekintetben ugyanazon beszerzési forrásból szerzik be az alap hasadóanyagot annak érdekében, hogy az általuk épített és üzembe helyezett erőműveket tudják biztosítani.

Ez tehát egy érdekes és fontos kérdés, hogy ez a bojkott most egy fekete-fehér történet, vagy valamiféle gazdasági és geopolitikai, geostratégiai szempontok, érdekek is meghúzódnak a háttérben.

Nagyon fontos a kiválthatóság például a földgáznál. Az rendben van, hogy megvannak ezek az interkonnektorok, megvan a krki LNG-terminál, az is jó dolog, hogy a horvátokkal barátságosan, közös érték- és érdekrendszer keretében tudunk energetikai kérdésekben együttműködni, de mi történik, mondjuk, akkor, abban az esetben, hogyha egy bojkott hatálya ki fog terjedni a földgázbeszerzésre is, legalábbis a szándék megfogalmazódik, ez az interkonnektor milyen..., tehát műszaki tartalmát illetően, a kapacitást illetően milyen mennyiségű földgáz behozatalára ad lehetőséget? Tehát egyáltalán az LNG-beszerzésből származó földgáz behozatala fizikálisan a meglévő vezetékeken keresztül biztosítható-e?

Illetve mit mutatnak most a számok a beszerezhetőség mellett, ha, ugye, be lehet szerezni, be lehet hozni, mert a műszaki feltétel megvan, a megfizethetőség kérdésében? Tehát az árak hogyan viszonyulnak egymáshoz? Mert ez részben, ugye, lakosságirezsi-kérdés, részben pedig gazdasági versenyképességi kérdés, hiszen Magyarország gazdaságának is működnie kell annak érdekében, hogy a jóléti szolgáltatásokat fenntartható módon lehessen biztosítani, de fontos az a kérdés is, amit az LMP folyamatosan feszeget, hogy szépen fokozatosan a közalkalmazotti béreket is emelni kell, a vásárlóértéket biztosítani kell, ugyanakkor azt is látni kell, hogy a másik oldalon egy gazdasági működőképesség és teljesítőképesség is szükségeltetik, mert a szükséges pénzügyi fedezetet csak onnan lehet megteremteni, és a fenntarthatóságnak ez is egy fontos alkotóeleme, fontos pillére. Hogyha ezt nem vesszük figyelembe, és hajlandóságot mutatunk arra, hogy a saját gazdasági előnyünket vagy mozgásterünket feláldozzuk a nemzetközi erőterben, akkor ez azt is jelenti, hogy le kell mondanunk olyan jóléti előrelépésekről, döntések meghozataláról, amelyek egyébként szükségszerűek és indokoltak lennének.

A következő kérdésem részben kapcsolódik csak az energetikához, inkább fenntarthatósági és gazdaságfejlesztési kérdés, tehát a miniszter úr portfóliójába tartozik. Nagy erővel zajlik a zöldek, mondjuk, a zöldpolitika megfogalmazása, érdekérvényesítése, de sokszor a mögöttes feltörekvő iparági lobbik hatására is az elektrifikáció, tehát a gépjárműgyártásnak a teljes átalakítása elektromos autózásra. Azt gondolom, hogy ez a technológia is bizonyos helyzetekben, bizonyos területeken kivált szükséges, kiváltképpen szükséges, mondjuk, a közösségi közlekedésben, a városi közösségi közlekedésben, amilyen gyorsan lehet, le kell cserélni a környezetszennyező járműveket annak érdekében, hogy az ott élők egészségi állapotát a levegőminőség ne rontsa a továbbiakban. Ugyanakkor a teljes gépjárműflotta lecserélése nagyon komoly fenntarthatósági kérdéseket is felvet, és ezzel is foglalkozni kell.

Az egyik oldalon tehát szép, hogy haladunk a fotovoltaika irányába, haladunk az elektrifikáció irányába, de ezek a technológiák azért nagyon komoly bányászati igényeket támasztanak, tehát erőforrás-igényesek, ráadásul ritka és véges természeti erőforrásokat is igényelnek, ez tehát részben egy kiszolgáltatottság, tehát a gazdaság működőképességének a fenntarthatóságát érinti, azt látjuk - nemcsak a háború okán, nemcsak az energiaválság után, hanem az ezekhez a ritka erőforrásokhoz való

hozzáférés szűkössége okán is -, hogy ellátási problémák alakulnak ki a különböző ellátási láncokban, tehát ez önmagában probléma, ugyanakkor ezeknek a berendezéseknek, termékeknek, alkatrészeknek, fontos erőforrásoknak az előállítása nagyon komoly természetierőforrás-igényekkel lép föl például a víz vonatkozásában, akkumulátorgyártás, ahol a technológiában két helyre is kell víz, az egyik, az csak szerencsére hűtővíz, nagy mennyiségű, amit lehetne körforgásosan is újrahasznosítani akkor, hogyha ezt fenntarthatósági szempontokból megköveteli Magyarország. Erre szeretném biztatni a tárcát is, hogy ebben legyen partner, és nyújtson segítséget a törvényalkotásban is, a rendeletalkotásban is, hogy a jogszabályi környezet is olyan legyen a befektetők irányában, hogy ezt a szűkös és nagyon fontos erőforrást, mint a vízhez, az ivóvízhez való hozzáférést, hosszú távon tudjuk biztosítani, hogy az ipari vízfelhasználásnál, ahol lehetőség mutatkozik arra, hogy vissza lehessen forgatni a technológiához szükséges vizet, ott ezt követeljük meg, mert ennek a technológiai háttere megvan, és ez hosszú távú fenntarthatósági, megmaradási kérdés, még akkor is, hogyha ez költségben a versenyképességünket valamilyen szinten befolyásolni tudja.

Paksnak a kérdésében pedig, ugye, itt, ebben a bizottságban, a Fenntartható fejlődés bizottságában azért többen vagyunk olyanok, akik ódzkodunk azoktól a technológiáktól, amelyek az átlagosnál kockázatosabbak, és veszélyt jelenthetnek a környezetre is, de minden technológia ilyen. Itt koncentráltabban van jelen a kockázat, éppen ezért egy beruházásnak az előkészítése, a beruházás megvalósításában részt vevők felkészültsége, azoknak az ellenőrzése kiemelten fontos feladat, és az is, hogy az üzemeltetéshez szükséges szakmai feltételek, szakmai hozzáértés, személyi állomány is rendelkezésre álljon. Hogyha mindezek rendben vannak, akkor ez egy olyan kompromisszumos pont, amely elviselhetővé teszi azt a kockázatot, amely egyébként a technológiában magában benne lehet, kifejezetten fontos kérdés tehát az, hogy a következő években a személyi állomány felkészítése, a rendelkezésre bocsátása az iparág számára biztosított legyen.

Ami pedig az előállított energia költségét illeti, ez egy nagyon komoly versenyképességi kérdés. Megint csak ott tartunk tehát, hogy ha Magyarország működő gazdasággal szeretne rendelkezni, GDP-növekedéssel, amit jóléti célokra akarunk visszaforgatni, akkor az energiamixünkben a villamos energia területén is kell hogy egy stabil, kiszámítható és a versenypiaci helyzet versenyárait figyelembe véve folyamatosan tervezhető és az átlagár alatti előállítási költséggel biztosított energiamennyiség is legyen - és ezt Paks tudja hozni. A meglévő paksi, durván 2 ezer megawattos kapacitásnak a kiváltása - ugye, itt kiváltásról beszélünk - elengedhetetlen ahhoz, hogy az ország iparicélúenergia-biztonsága garantálható legyen.

Köszönöm szépen, én ezeket a kérdéseket szerettem volna itt felvetni, illetve azt a véleményt kifejezni, hogy amikor energetikai kérdésekről beszélünk, akkor az ellátásbiztonság, a megfizethetőség és a természeti erőforrásokat érintő fenntarthatósági szempontok is egy keretrendszerben kell hogy legyenek; hogyha ezekből egy-egy elemet kiemelünk, akkor az valamelyik alrendszernek a kárára történhet meg, működésképtelenné válhat. Azt tudomásul kell vennünk, hogy a természeti környezetben azért itt vagyunk mi, emberek, olyanok vagyunk, amilyenek vagyunk, de vannak reális igényeink, ezeket a reális igényeket egyéni, közösségi szinten ki kell elégíteni, a kielégítéshez pedig szükségesek az erőforrások, legyen az energia, legyen az víz; ezeknél a takarékoság, a felhasználás hatékonysága mellett fontosak mindazok a szempontok, amelyeket a miniszterjelölt úr is felsorolt számunkra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen az alelnök úr hozzászólását. Nézek képviselőtársaimra, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. Amennyiben nem, akkor én

jelzem, hogy hozzászólnék, és akkor átadnám az ülés vezetését erre az időre az alelnök úrnak... *(Dr. Turi-Kovács Béla: Elnök úr!)* Elnézést kérek, nem láttam az alelnök urat! Dr. Turi-Kovács Béla alelnök úrnak adom meg a szót először. Köszönöm szépen.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Működik a mikrofon? *(Közbeszólás: Be kell nyomni!)* Ja, igen, köszönöm.

Nagyon röviden. Meggyőződésem, hogy a szakmai kérdések fontosak, de alapjában véve az európai uniós döntések politikai döntések. Ezek a politikai döntések, amelyek megszületnek, híjával vannak szinte minden szakmai érvek és szakmai alátámasztásnak, következésképpen az a helyes politika - és ezt támogatom -, amelyet a magyar kormány eddig folytatott a külügyminiszter útján, hogy tudniillik mi ugyan elmondjuk a helyes szakmai érveket, és ezeket alá is támasztjuk, de alapjában véve politikai jellegű kérdésként kezeljük ezt az ügyet, nem lehet másként. Ha az Európai Unió szakmai kérdésként kezelné, akkor nem lenne öngyilkos, nyilvánvalóan nem egy olyan politikát folytatna, amely egyértelműen tönkre fogja tenni a saját gazdaságát is - ezt nem nehéz megjósolni, mert ez a folyamat tulajdonképpen elindult.

Következésképpen a magam részéről mindössze azt kérem a miniszter úrtól - mert aztán sajnos el kell mennem -, hogy a támogatásomat teljes mértékben biztosítom, ha ez számít valamit, és a magam részéről azt kérem, hogy folytassák ezt a politikát kitartóan, szívósan. Nem lesz könnyű, sokszor egyedül vagyunk, de ha nem folytatjuk, meggyőződésem szerint együtt leszünk öngyilkosok. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm az alelnök úr hozzászólását, és akkor átadnám az ülés vezetését az alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Megadom a szót Keresztes László Lóránt elnök úr számára.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen, alelnök úr, és ismételten köszönöm a részletes programismertetést, illetve tájékoztatást. Én igyekszem a felszólalásomban és a kérdéseim megfogalmazásánál is arra törekedni, hogy a bizottság szakmai portfóliójának megfelelő kérdéseket nyissuk ki inkább, mondjuk, a külgazdasági kérdésekhez képest, bár, ugye, ahogy itt elhangzott az alelnök úr részéről is, ezek a területek azért nagyon erősen összefonódnak. És igyekszem is most nem belemenni adott esetben akár egy általános szakmai vitába az atomenergia felhasználását illetően, de azért egy nagyon rövid reakciót engedjen meg, miniszter úr, már csak a jegyzőkönyv és a nyilvánosság kedvéért is, annak ellenére, hogy itt most nem az atomenergia felhasználásáról, hanem a Paks II. projektről, tehát egy konkrét beruházásról, egy megindított beruházásról kell hogy vitát folytassunk.

Ugye, azt a véleményt nem tudjuk osztani - azt gondolom, ez már kiderült az elmúlt években -, hogy az atomenergia zöld, olcsó és biztonságos, mi azt gondoljuk, hogy egyik ilyen tulajdonsága sem támasztható alá, és én azt gondolom, hogy az elmúlt időszak szörnyű eseményei ezt aláhúzták. De azért ne hagyjuk a levegőben azt a kérdést, hogy az atomenergia olcsósága kapcsán, az atomenergia által, atomerőművek által megtermelt áram árának a meghatározásakor a kormányoldal előszeretettel megfélekedezik azokról a költségekről, mint például a nukleáris hulladékok elhelyezése, amire, ugye, technológiai megoldás nincs, nem számolják bele a leszerelés költségét, a nagy aktivitású hulladékok elhelyezésének a majdani, felmerülő költségét, tehát itt

alapvetően van egy szakmai probléma, és van egy finanszírozási probléma is, ami az atomenergia felhasználásával kapcsolatos.

Hogy mennyire zöld az atomenergia? Ugye, beszéltünk itt, az alelnök úr is beszélt itt az energiahordozók, az energiaforrások fenntarthatósági összefüggéseiről. Én azt gondolom, hogy aki szembesült például azzal, hogy Magyarországon az uránbányászat milyen brutális és soha helyre nem hozható környezetpusztítással jár, az nem nevezi zöldenergiának az atomenergiát.

Vannak tehát olyan folyamatai ennek, mondjuk úgy, hogy a nukleáris energia felhasználásának a két piszkos vége, ugye, az uránbányászat, majd a nukleáris hulladékok elhelyezése, amiről nem nagyon beszélnek, amikor a beruházást támogatják. És, ugye, bizony itt is felmerülnek olyan súlyos kérdések az adott projektet érintően, mint a földrengésbiztonság kérdése, tekintetbe véve, hogy a telephely alatt egy aktív törésvonal húzódik, illetve a víz, a hűtővíz kérdése is felmerült, hogy elegendő lesz vagy nem lesz elegendő, amikor már most látjuk, hogy a hűtővíz bizonyos nyári hónapokban már a jelenlegi blokkok esetében sem elegendő. *(Dr. Turi-Kovács Béla távozik az ülésről.)*

Na, de visszakanyarodva, ugye, valóban, itt a miniszterjelölt úr felvetése az energiabiztonsággal, Magyarország energiaellátásának a jövőjével, illetve az önellátás képességével és készségével volt összefüggésben. Az én kérdéseim alapvetően - mert alapvetően kérdéseket szeretnék feltenni - arra vonatkoznak, hogy ha ebből a megközelítésből indulunk ki, akkor ez a jelenlegi projekt, ennek a végrehajtása, ennek a tervek szerinti végrehajtása egyáltalán reális-e, illetve az valóban megfelel-e az energiabiztonságnak, megfelelhet-e az energiabiztonság kérdésének, megfelelhet-e a fenntarthatóság, a környezeti fenntarthatóság kérdésének, ami nyilvánvalóan alapvető érdeke a magyar embereknek, és megfelel-e az önellátás kérdésének. Nézzük meg tehát, hogy ez a konkrét elindított projekt, ez a Paks II. projekt, amely most elég erőteljesen átrendeződik a minisztériumi, kormányzati struktúrában, ez egyáltalán végrehajtható-e, erre vonatkoznak a kérdéseim.

Két alkalommal, az elmúlt ciklusban két alkalommal intéztem azonnali kérdést a miniszterelnök úrhoz a különböző jól látható problémák kapcsán, mert a háborús helyzetből függetlenül is nagyon sok probléma megjelent a Paks II. projekt beruházásával kapcsolatban, ugye, a mai napig nincs létesítési engedély, és a miniszterelnök úr mind a két alkalommal elhárította a kérdésre való érdemi válaszadást azzal, hogy az ő filozófiája szerint ez egy olyan mértékben szakmai kérdés - amivel egyet is értek -, hogy létrehozott egy tárca nélküli miniszteri pozíciót, és Süli János miniszter úr személyében kért fel egy felelőst, és én azt gondolom, egyetérthetünk, hogy egy szakember ül itt, ebben a teremben, illetve, bocsánat, kettő, aki ezekben a kérdésekben szakmai szempontból mélységében vitaképes, de most én egy erős ellentmondást érzek, hogy itt gyakorlatilag megszűnik ez a tárca nélküli pozíció, és a Külgazdasági és Külügyminisztérium alá kerül besorolásra ennek a projektnek a végrehajtása. Vagy itt a szempontok, a kormányzati szempontok ennyire eltolódtak volna, hogy már nem a szakmaiság, nem a nukleáris biztonság kérdései, hanem más kérdések is összefüggésbe hozhatóak azzal, hogy itt ilyen erőteljes elmozdulás van ahhoz képest a nagyon kemény állásponthoz képest, amit a miniszterelnök úr korábban képviselt.

Ugye, itt tudjuk azt, hogy ez a projekt az eredeti tervekhez képest már 6-7 éves csúszásban van, a mai napig nincs létesítési engedély, és itt nagyon erőteljesen kritizáltuk - és azt gondolom, hogy nem is magunk miatt, hanem a magyar emberek miatt - a transzparencia hiányát, tehát nem sikerült nekem semmiféle jogi eljárással megszerezni például azt a hibalistát, azt a kérdéslistát, amelyet nyilván azzal a céllal kértem, hogy tájékoztathassam a magyar közvéleményt hogy miért utasította el az

Atomenergia Hivatal múlt év szeptemberében a létesítési engedély kiadását, és most nem látjuk még azokat sem, amiket említett a miniszterjelölt úr, hogy milyen kérdésekre tudott választ adni a beruházó cég. Kérdés az, hogy egyáltalán alkalmasak-e, tehát látható-e már a kormányzati oldalról, hogy alkalmasak-e az oroszok arra, hogy a hazai és az európai szabványok szerinti megfelelő dokumentációt legyártsák és letegyék az engedélyező hatóság asztalára, és van-e egyértelmű és világos válasz ezekre a kérdésekre, gondolok itt a földrengésbiztonság kérdésére, és gondolok itt a hűtővíz kérdésére is.

És akkor át kell térnünk az elmúlt időszak borzalmas eseményeire és fejleményeire. Ugye, láthatóvá vált, hogy az orosz agressziót követően történtek olyan lépések, ahol katonai támadások értek nukleáris létesítményeket, atomerőműveket, többek között Európa legnagyobb atomerőművét, és az is látható volt, hogy - nem is tudom - tüzéségi vagy rakétatámadás ért nukleáris hulladék-tározó területeket is, és Aszódi Attila professzor, korábbi kormánybiztos, korábbi államtitkár nagyon helyesen megállapította a tényeket, miszerint az oroszok nemzetközi jogot sértettek, és minden, a nukleáris biztonsággal kapcsolatos minden nemzetközi írott és íratlan szabályt semmibe vettek, amikor ezeket a szörnyű tetteket elkövették. Most a háború kapcsán nyilván ezt emelem ki, ezt, ami konkrétan a jelenlegi tárgyhoz kapcsolódik, ugye, a nukleáris létesítmények elleni katonai támadást, és Aszódi Attila a nyilvánosságban megfogalmazta az aggályát, hogy az oroszok az atomenergia, az atomipar tekintetében még egyáltalán elfogadható szereplők-e, és a professzor úr morális kérdéseket vetett fel azzal kapcsolatban, hogy a jelenlegi projektnek a Roszatommal történő folytatása felvetett számára morális kérdéseket is. Illetve ezek alapján a kormány mennyire látja - és itt most szándékosan hoztam fel Aszódi Attila professzor úrnak az ő általa nyilvánosságban megfogalmazott aggályait -, mennyire látják megbízható partnernek az orosz partnert, a Roszatomot ebben a kérdésben, mert ez összefügg, ugye, most az atomenergia használatától függetlenül, az energiabiztonság és az önellátás kérdéseivel, amelyekről most itt gyakorlatilag vitatkozunk.

Ugye, látható volt, hogy az elmúlt hetek, hónapok fejleményei nyomán született már európai parlamenti döntés, ahol a Fidesz delegációja, a Fidesz európai parlamenti képviselői egy olyan határozati javaslatot fogalmaztak meg, amelyben indítványozták, támogatták azt a fajta szankciós politikát, amely konkrétan leállítja, leállítaná a Paks II. projektet, vagy amely ezt eredményezné, tehát itt a Fidesz európai parlamenti képviselői ezt támogatták, és itt, ugye, utalhatok arra, hogy a finnek felmondták a szerződést hasonló megfontolásból, hasonló okok miatt. Ugye, ne felejtjük el - és itt most megint csak hangsúlyozom, hogy nem az atomenergia általános felhasználásáról folytatok vitát, megtehetnénk azt, csak most nem tartozik a tárgyhöz, hanem - hogy ebben a konkrét esetben, itt, a konkrét beruházás kapcsán a technológiai függőség az oroszok felé, a fűtőelem-ellátással kapcsolatos függőség az oroszok felé, ezek fontos kérdések, ugye, erre utalt is részben az alelnök úr, hogy itt van-e bármiféle diverzifikációs lehetőség.

És akkor itt átkanyarodva egy kicsit olyan kérdésekre, amelyek, azt gondolom, maximálisan beletartoznak a Külgazdasági és Külügyminisztérium portfóliójába, és vannak nagyon erőteljes fenntarthatósági összefüggései, ezekkel kapcsolatban is tennék fel kérdéseket. Ugye, én már több esetben szót ejtettem az Országgyűlés plenáris ülésén arról, hogy a külföldi szemet akadálytalanul áramlik be az országba különböző olyan kiskapukat kihasználva, hogy a feldolgozással kapcsolatban adnak engedélyt kormányhivatalok. A legeklatánsabb példa éppen Süli miniszter úr, képviselő úr választókerületében fordult elő, ahol Tamási kisváros belterületén több ezer tonnányi Olaszországból származó műanyagszemetet deponáltak le azzal a céllal, hogy azt majd feldolgozzák, és erre engedélyt adott a kormányhivatal, holott jól látható

volt, hogy az alapfeltételei nem voltak meg, hogy ezt a feldolgozási tevékenységet elkezdjék. Mi, ugye, többször felhívtuk a figyelmet erre a problémára, konkrétan a hatóságok megállapították, hogy a tűzveszély is fennáll, és mégis további 130 napig hordták be a szemetet. Nekem igazából - nem belemenve minden egyes szakpolitikai kérdésbe - az lenne a kérdésem, hogy mutat-e a kormány, mondjuk, az előző ciklushoz képest nagyobb hajlandóságot, hogy a jogszabályi környezetet olyan módon módosítsa, és olyan szigorításokat alkalmazzunk, hogy ki lehessen zárni ezt a problémát. Hosszan sorolhatnám még azokat a példákat, ahol kifejezetten Olaszországból származó műanyagszemét áramlik az országba, és kisebb-nagyobb súlyú problémákat jelent, de én azt gondolom, abban egyetérthetünk politikától függetlenül, hogy meg kell állítani ezt a folyamatot, hogy szemétlerakóvá változzanak az ország bizonyos területei.

Még egy nagyon fontos és én azt gondolom, hogy döbbenetes kérdést szeretnék felvetni - tegnap az Országgyűlés plenáris ülésén beszéltem erről, hétfőn pedig a Felvidéken jártam -, hogy milyen elképesztő környezeti katasztrófa, ökológiai katasztrófa valósult meg a Sajó folyót érintően, és itt látható a szlovák kormányoldalnak a bénultsága és alkalmatlansága. Tehát konkrétan február közepén elkezdett ömleni egy nagyon veszélyes bányavíz a Sajóba, és eltelt három hónap, és ugyanolyan intenzitással ömlik ez a szennyeződés igazi ökológiai katasztrófát, egy teljes pusztulást okozva a folyó több tíz kilométeres szakaszán, és én ott személyesen megnéztem a szennyeződés beömlésének a helyét, és semmiféle nyoma nem volt annak, hogy ott szakemberek bármiféle munkát próbálnának végezni, de még annak sem, hogy ott járna bárki, ott, a füves területen. Mit tud tenni Magyarország Kormánya annak érdekében, hogy az ilyen jellegű, döbbenetes környezetkárosító hatások ellen fellépjen?

Ugye, most egyfelől megközelíthetjük ezt a kérdést - bár én nem javaslom - onnan, hogy csak a határ innenső oldalán lévő hatásokat vizsgáljuk, én azt gondolom, egyetértés van abban, hogy közös felelősségünk, hogy a Kárpát-medence természeti kincseit megőrizzük, illetve ennek nyilván vannak ilyen nagyon erőteljes nemzetpolitikai összefüggései, de a másik oldalról azt gondolom, senki ne gondolja azt, hogy ez a fajta környezetpusztítás megáll majd a határon - nem áll meg. Tehát ebben is lépéseket kell tenni, és itt megint nem akarom az időt rabolni azzal, hogy a Szamost, a Tiszát érintő egyéb problémákról, a szemét beáramlásáról beszéljünk, itt egy általános választ szeretnék kapni a miniszter úrtól, hogy itt a kormány az eddigiekhez képest erőteljesebben lép fel, és például a környezeti diplomáciának a most, hát, hiányos rendszerét helyreállítja, és, mondjuk, létrehoz egy olyan kormányzati szervet, amely érvényesíti ilyen súlyos esetekben Magyarország érdekeit, mert sajnos mi úgy látjuk, hogy hiányoznak ezek a kormányzati szervek.

Egy nagyon általános kérdés lenne a szabadkereskedelmi egyezményeknek az ügye, ez erősen összefügg a miniszter úr portfóliójával. Ugye, a vita a tegnapi ülésen is kiterjedt - szerintem nagyon helyesen - olyan jellegű kérdésekre, olyan, Európa jövőjét is feszető kérdésekre, hogy milyen módon tudjuk mi megőrizni, erősíteni Magyarország önállóságát, szuverenitását, és bizony mi azt láttuk, hogy az elmúlt..., nemcsak az elmúlt egy ciklusban, az elmúlt ciklusokban is a kormány nagyon sokszor indokolatlanul, érdemi garanciák nélkül kötött stratégiai megállapodást mult cégekkel és volt adott esetben támogató a különböző szabadkereskedelmi egyezmények ügyében, amelyek egyébként pont a munkavállalói érdekvédelmet vagy éppen a természeti kincseink védelmét adják fel, úgy mond feladjuk a szuverenitásunk nagyon fontos elemeit. Várható-e, hogy e tekintetben változtat a kormány a politikáján, és, mondjuk, megfogadja azokat a javaslatokat, amelyekre egyébként mi írásban és konkrét beadványként tettünk javaslatot a megelőző ciklusokban, még 2016-ban volt is egy ilyen elfogadott parlamenti határozat.

És akkor nagyon-nagyon röviden még utalnék arra, amivel kezdte talán a beszámolóját, illetve a felszólalását a miniszterjelölt úr, az embargónak, a szankciós politikának a hatásaira. Ugye, itt mi a plenáris ülésen és a sajtóban is többször jeleztük azt, hogy nyilván ebben a háborús helyzetben és az orosz agresszió nyomán az az előremutató és az lenne a fontos, hogyha törekednénk az Európai Unión belül egy közös szankciós politika végrehajtására, de mi magunk is azt az álláspontot képviseljük, hogy nem támogathatunk olyan lépéseket, amelyek térdre kényszerítenék a magyar gazdaságot, tehát ez nyilván nagyon-nagyon fontos, és valóban, ahogy említette miniszterjelölt úr is, itt a fosszilis energiahordozók beszállítási módozatai közötti átrendeződés kapcsán a csővezetékes szállítás és a tengeri szállítás között bizony egészen elképesztő különbségek vannak akár a fenntarthatóság szempontjait érintően is, hiszen a tengeri szállítás, az drasztikus mértékben környezetpusztítóbb. Itt tehát nyilván vannak ilyen fenntarthatósági szempontok, ugyanakkor hiányoljuk azt, azokat a lépéseket, hiányoltuk az elmúlt ciklusokban is, amelyekre utalt a miniszterjelölt úr, miszerint ilyen módon megerősítenék Magyarország energiabiztonságát és önellátását a megújulókkal sokkal fokozottabb helyzetbe hozásával, hiszen láthatjuk, hogy a napelem-felhasználást gyakorlatilag büntető adókkal terhelik, a szélenergia használatát pedig szakmailag indokolhatatlan módon ellehetetlenítették. Lát-e a miniszterjelölt úr mozgásteret ebben a kérdésben, hogy a kormány végre valóban ne akadályozza a megújuló energia felé való erőteljesebb fordulást, hanem támogassa, hogy ebbe az irányba tudjunk lépni, hiszen a mi meggyőződésünk szerint, az LMP Magyarország zöldmeggyőződése szerint valóban a zöld-, a fenntartható energia helyzetbe hozása és az erre alapozott erőteljesebb kormányzati politika erősítheti a fenntarthatóság szempontjainak az érvényesítését és erősítheti Magyarország energiapolitikai önrendelkezését is.

A legutolsó felvetésem, kérdésem - nem visszaélve a bizottság és a miniszterjelölt úr idejével -, hogy itt van még egy nagyon fontos terület, amely kiemelt stratégiai ágazatként fogalmazódott meg a kormány berkeiben, az akkumulátorgyártásnak a kérdése. Ugye, itt az előző ciklusban létrejöttek ezek a kiemelt gazdasági övezetek, amelyek gyakorlatilag a helyi önkormányzatoknak, civil szereplőknek a döntésekbe való bevonását erőteljesen korlátozzák, tehát ilyen centralizációs eszközként hozták létre, és Göd térségében az elmúlt hetekben a civilek által megrendelt kutatás megállapította, hogy a talajvízből kimutathatóak az akkumulátorgyártáshoz használt vegyi anyagok, és önmagában ijesztő, hogy nem az állami, nem a kormányzati ellenőrzés alatt álló hatóságok mutatták ki ezt a szennyeződést, hanem civileknek kellett megrendelniük a független felméréseket, és most ezek a civilek, akik az ott élő emberek, magyar emberek érdekeit védik, mondjuk, adott esetben egy multinacionális céggel szemben, a kormánnyal kénytelenek pereskedni azért, hogy megkapják a különböző monitoringkutak, különböző vizsgálatok eredményeit, amelyeket a vízügyi hatóságként eljáró katasztrófavédelem nem bocsát a rendelkezésükre különböző mondvacsinált okokra hivatkozva.

Nyilván rendkívül fontosak tehát a gazdasági szempontok, de én azt gondolom, hogy mindannyiunknak egy ilyen tágabb viszonyrendszerben kell értelmeznünk ezeket a folyamatokat, tehát a társadalmi, a gazdasági és a környezeti fenntarthatóság kérdéseit egységesen, és nem feladható az egészséges környezethez való jog alkotmányos értékeinek az őrzése akkor, amikor gazdasági, pillanatnyi gazdasági érdekekről van szó, és itt nagyon erőteljes változást várunk el a kormányoldal részéről annak érdekében, hogy ezeket a környezeti szempontokat mindig érvényesítsék, hogy az emberek, a magyar emberek érdekei legyenek mindig első körben érvényesítve, és ne történhessen meg, hogy a kormánnyal kell pereskedniük, minisztériumokkal kell pereskedniük civileknek, hogy az egészséges környezet értékeit megóvják.

Előre is nagyon köszönöm a miniszterjelölt úrnak a választ.

ELNÖK: Az ülésvezetés feladatát visszaadom Keresztes elnök úr számára.

(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Szeretném jelezni, hogy Harrach Pétert a bizottsági ülés hátralévő részében dr. Koncz Zsófia képviselő asszony helyettesíti.

Hogyha nincs további kérdés, felvetés képviselőtársaim, a bizottsági tagok részéről *(Senki nem jelentkezik.)*, akkor én visszaadnám a szót a miniszterjelölt úrnak, hogy reagálni tudjon a vitában elhangzottakra. Köszönöm.

Válaszok, reflexiók

Szijjártó Péter

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a felvetéseiket, kérdéseiket és az önök által megfogalmazott álláspontokat is.

Mindhárom képviselőtársam érintette az európai uniós szankciók hatásait, illetve lehetséges további irányait - erről szeretnék először beszélni, hogyha megengedik. Néhány héttel ezelőtt Versailles-ban ültek össze az európai uniós miniszterelnökök és elnökök, és akkor elfogadtak egy olyan álláspontot, hogy az orosz energiahordozóktól való függetlenedés folyamatát fel kell gyorsítani, ugyanakkor abban is megállapodtak, hogy minden egyes ilyen döntésnél figyelembe kell venni az európai országok teljesen különböző energiaellátási szerkezetét. Az Európai Bizottságnak az a javaslata, hogy vessünk ki szankciót, tegyük lehetetlenné Oroszországból a kőolaj beszállítását az Európai Unió területére, az élesen szembemegy az Európai Tanácsnak ezzel a döntésével, ugyanis vannak olyan országok, amelyek, hogyha ez a megoldás vagy ez a döntés életbe lép, akkor gyakorlatilag fizikailag képtelenek ellátni magukat, és hogyha Magyarország esetét nézzük, akkor egy ilyen javaslat gyakorlatilag pillanatok alatt egy ilyen atombomba hatását váltaná ki a magyar gazdaságra.

Az elnök úr beszélt a tengeri szállítások környezetszennyező mivoltáról. Ugye, mi leültünk az Európai Bizottsággal - az Európai Bizottság elnöke személyesen itt volt, tárgyalt a miniszterelnök úrral -, ahol elmondtuk, hogy három fontos szempontunk van itt ebben a kérdésben, és ezek nem időhöz kötöttek, mert ez nem egy időhorizont kérdése. Az első az, hogy át kell építeni a finomítónkat, ami 550 millió eurós költséget jelent, ebbe a korábban már részletezett okok miatt egészen biztosan senki nem fog befektetni pénzügyi, üzleti alapon, tehát ez 550 millió euró. Utána 200 millió eurót kellene költeni arra, hogy a Horvátországból Magyarországra vezető gázvezeték kapacitását 20 százalékkal megnöveljük annak érdekében, hogy az ki tudja váltani a keleti irányú szállítást, ez 200 millió euróba kerül. Tehát 750 millió eurónál vagyunk, teljesen értelmetlen és haszontalan, környezetvédelmi szempontokat teljes mértékben figyelmen kívül hagyó beruházások, 750 millió euró, a végeredmény pedig egy 55-60 százalékkal magasabb üzemanyagár, és nyilvánvalóan ha 55-60 százalékkal nő az üzemanyagár, akkor az egy általános termékár-növekedést jelent a gazdaság egészében.

Ezért itt nemcsak arra van szükség, hogy valaki választ adjon arra a kérdésre, hogy ki fizeti ki nekünk az 550 millió eurót, vagy ki fizeti ki nekünk a 200 millió eurót, vagy ki ad arra garanciát, hogy egy másik ország, név szerint Horvátország végrehajtja azt a beruházást, ami igazából az ő szempontjából semmilyen módon nem szükséges,

hanem itt kérdés az is, hogy miért akarnánk a magyar emberekkel megfizettetni ennek a háborúnak az árát, mit vétettek a magyar emberek? És a válasz az, hogy semmit, mert nem a magyar emberek hibája, nem a magyar emberek felelőssége a szomszédságban kirobbant háború; akkor a kérdés az, hogy miért ők fizetnék az árát. Itt nemcsak a 750 millió eurónyi beruházási költség tehát a kérdés, hanem itt kérdés az a 15-18 milliárd eurós összeg is, amelybe kerülne a magyar energiaellátási rendszer komplett átalakítása annak érdekében, hogy egy kőolajár-, beszerzettkőolajár-változás ne okozzon 55-60 százalékos üzemanyagár-növekedést. Itt a kérdés tehát az, hogy az Európai Bizottságnak erre van-e megoldása, ugyanis nem nekünk kell erre megoldást adni, hanem annak, aki ezt a problémát előállította.

Az Európai Bizottság azáltal, hogy az Európai Tanács döntésével teljesen ellentétes módon, több európai ország érdekét súlyosan sértő módon előterjesztett egy javaslatot, előállított egy problémát, de semmilyen megoldást nem tud rá adni - itt tartunk jelenleg. Ezért mindaddig, amíg a magyar érdekek ilyen drámai sérülését látjuk ebben a javaslatban, mi nem fogjuk megszavazni. És miután világossá vált, elnök úr, tisztelt képviselőtársaim, hogy nem fogunk kapni olyan javaslatot az Európai Bizottságtól, amely ezt a Magyarországra számára okozott komplex problémát kezeli, ezért tettünk javaslatot arra, hogy ha az Európai Bizottság be akar vezetni egy kőolajembargót - most ne nyissuk meg a hatékonyságról szóló vitát, de be akar vezetni egy ilyen embargót -, akkor vezessen be a tengeri szállításokra, a tengeri szállítások képviselik ugyanis az Oroszországból Európába irányuló kőolajszállítások döntő többségét, a döntő többségét, és hogyha az Európai Bizottság valóban Oroszországnak akar kárt okozni, akkor ezzel tud. A csővezetékes szállítás betiltásával meg nekünk tud károkat okozni.

Hétfőn, amikor Brüsszelben összeültünk, az európai uniós külügyminiszterek, ott volt az ukrán kolléga is, elmondta, hogy az oroszoknak kell megfizetniük ennek a háborúnak az árát. Rendben van, egyetértünk. De akkor miért velünk akarják megfizettetni? Miért akarnak olyan szankciót bevezetni, aminek a nyomán nem az orosz, hanem a magyar emberek fizetnek meg ennek a háborúnak az árát? Ez elfogadhatatlan. Ezért is javasoltuk tehát az Európai Bizottságnak, hogy ha itt mindenképpen szankciókat akarnak a kőolajszállítás kapcsán, akkor a tengeri útvonalon szállításra opcionálják, adjanak mentességet a csővezetékre, és akkor a mi számunkra okozott problémát is meg lehet oldani.

Azt is el kell mondanom önnek, elnök úr, és önöknek, kedves képviselőtársaim, hogy értem én, értem én a mainstream nemzetközi média mindenáron való törekvését arra, hogy ezt egy magyar problémaként, kizárólagosan magyar problémaként tüntesse fel, de el kell mondanom önöknek, hogy sok európai uniós tagországnak nagyon kényelmes az a helyzet, hogy a magyar kormány kiáll a magyar emberek érdekeiért, mert így nekik nem kell kijönniük a napra, nem kell vállalniuk a támadásokat, elvannak így ők jól. Több külügyminiszter-kolléga kérdezte meg tőlem hétfőn a tanácskozás előtt, hogy, Péter, kitartotok, ugye? Hát, mondom, mi kitartunk, de ti nem akartok-e felszólalni? Hát, kicsik vagyunk, nem akarunk, nem merünk, instabil az otthoni helyzet, de, ugye, ti kitartotok? Tehát jelenleg így áll a helyzet. Igen, természetesen kitartunk, azt mondtam a kollégáknak is, azt tudom mondani önöknek is, azt tudom mondani a nyilvánosságnak is, hogy igen, kitartunk ezen álláspontunk mellett.

Az alelnök úr kérdésére kanyarodva, hogy a földgázra vonatkozó embargó bevezetésére adott esetben sor kerülhet-e, sajnós, alelnök úr, nem tudom kizárni azt, hogy szülessen majd ilyen javaslat is, mert már most vannak olyan tagországok, amelyek nyíltan beszélnek erről, hogy nemcsak a kőolaj-, hanem a földgázszállításra vonatkozó szankciókat is be kellene vezetni. Teljesen irreális - teljesen irreális! -, tekintettel arra, hogy ha az európai országok függőségét nézzük a földgáz, az

Oroszországból érkező földgázzállítások tekintetében, az sokkal magasabb, mint a kőolajtól való függőség. Ugye, a kőolajszállítást a nyugat-európai országok azért tudják könnyedén elengedni, mert vagy kisebb az orosz beszállítási arány, vagy ott vannak a tengeri kikötőik, aztán majd, gondolják, valahogy megoldják; ugye, mi meg itt csak nem vagyunk ebben a helyzetben, mi nem jókedvünkben ragaszkodunk a beszállítási lehetőségek fenntartásához, hanem azért, mert ez egy fizikailag meg földrajzilag meg matematikailag determinált helyzet, és minthogy abban talán meg tudunk egyezni, hogy az energiaszállítás nem filozófiai kérdés, hanem fizikai kérdés, akkor nem tudunk ettől eltekinteni. És a földgáz kapcsán, ugye, beszédes az az adat, hogy az éves 400 milliárd köbméteres európai földgázfelhasználásból nagyjából 170-172 milliárd köbméter Oroszországból érkezik, tehát ez egy 43-45 százalékos függőség.

És itt persze jön a kérdés, hogy ki lehet-e váltani. Hát, én nem tudom, hogy európai vonatkozásban ki lehet-e váltani, de hogy magyar vonatkozásban egy jó darabig ez teljes mértékben kizárt, az egészen biztos, és azért tudom, hogy ez így van, elnök úr és képviselőtársaim, mert a krki LNG-terminál kapacitása 2,6 milliárd köbméter, 2,6 milliárd, mi vagyunk a legnagyobb fogyasztók, tehát mi aztán kihasználjuk, nélkülünk nem is tudna működni rentábilisan a létesítmény. 2,6 milliárd köbméter. De a horvát-magyar interkonnektor befele szállítási kapacitása 1,75 milliárd köbméter. Lehetne 7 is, mert fizikailag az interkonnektor maga elbírná, de ehhez beruházásokra van szükség Horvátországban, nem Magyarországon, mert mi a kimenő kapacitásban most is tudunk 2,6-ot adni, meg tudnánk többet is, de az 1,75 milliárd köbméteres beszállítási kapacitás növelése horvát feladat, nem Magyarországon kell ehhez beruházásokat elvégezni.

Ugye, a Szerbiából érkező vezeték 8,5 milliárd köbmétert tud szállítani, tehát elvileg - elvileg! - a teljes magyar importigény kielégíthető lenne onnan, de ez elvileg van, hiszen mások is bookolnak kapacitásokat ott, Oroszország ezen keresztül látja el Szerbiát, ezen keresztül megy a gáz több piacra, tehát nyilvánvalóan nem tudjuk teljes egészében..., ott, azon a vezetéken 3,5 milliárdunk van lekötve jelenleg. Az osztrák irányból 5,2 milliárd köbméter a bejövő kapacitás, ott a magyar-orosz hosszú távú szerződés értelmében 1 milliárd köbméter van lekötve nekünk. És a szlovák-magyar interkonnektoron van egy 5,2 milliárdos beszállítási lehetőség évente, azon a vezetéken hosszú ideig nem volt szállítás, mindenki gyepált is minket, hogy micsoda hülye döntést hoztunk, minek kellett erre pénzt költeni, minek van az a vezeték - hát most kiderült, hogy van értelme, szükség is van rá, hiszen folyamatos a betáplálás Szlovákia irányából is. A román beszállítási kapacitás pedig szintén 1,75 milliárd köbméter, de ez most megint csak egy elvi kérdés, merthogy az amerikaiak nem termelték ki a gázt a Fekete-tengerről, tehát a cső ott van, forrás a végén nincs, úgyhogy itt ilyen elméleti lehetőségekről beszélgetünk.

Ezért a földgáz kapcsán azt tudom mondani képviselőtársaimnak, hogy mi természetesen erőteljesen képviseljük azt az álláspontot, hogy arra aztán már végképp nem lehet szankciókat kivetni. Ezt a nyílt álláspontját több európai uniós ország felvállalja egyébként, és, ugye, május 22-e - az most hétvégére esik - a fizetési határidőnk a következő, a soron következő a Gazprom Export számára a gázért, és természetesen fizetünk, mert ha nem fizetünk, akkor nem jön a földgáz.

Ugye, itt megint csak a liberális mainstream médiában hatalmas porkeltés zajlott, hogy Magyarország az egyetlen, amely ezt elfogadja, Magyarország fizet rubelben, Magyarország tolja Putyin talicskáját, Magyarország finanszírozza a háborút, meg itt mindent lehetett olvasni. Na most, remélem, hogy akik ezt leírták itt Magyarországon is, azok most leírják, hogy hány nyugat-európai vállalat nyitotta meg a rubelszámláját a Gazprombanknál, remélem, hogy leírják, de mivel hatodik parlamenti ciklusomat kezdtem meg, és foglalkoztam kommunikációval, nincsenek

naiv illúzióim, természetesen nem fogják leírni azt, hogy a nyugat-európai cégek pontosan úgy fizetnek, mint az MVM, és ezt több forrásból is lehet tudni, egy, hogy elmondják, kettő pedig hogy nem állt le a gázszállítás a nyugat-európai országokba. Az pedig mit jelent? Hogy fizettek. És hogyan fizettek? Úgy, ahogy az oroszok kérték. Itt lenne tehát az ideje annak, hogy mindenki tiszta lapokkal játsszon itt. Mi úgy fizetünk, ami lehetővé teszi vagy ami biztosítja a gáz szállításának a fenntartását.

És ugye, most itt, képviselőtársaim, fizikai lehetőségekről beszélgettünk, hogy van-e egyáltalán lehetőség arra, hogy bejöjjön egy energiahordozó. Ez egy kérdés. A második, hogy van-e, aki eladja, van-e forrás rá, mert, ugye, az LNG, az egy ilyen nagyon szuper rövidítés, meg angolul van, meg menő, meg lehet mondani, de az Európába bejövő LNG-kapacitások és a földgázigény közel sincs, még csak köszönő viszonyban, egy dimenzióban sincs egymással.

És akkor elérünk a harmadik kérdéshez, ami az ár, az ár kérdése, tehát hogy vajon egy ország megengedheti-e magának valamilyen külső ok miatt, hogy az eddigi beszerzési ár többszöröséért vagy annál sokkal többért vásároljon energiahordozót, és akkor azt majd ki fogja megfizetni.

Én tehát azt gondolom, hogy itt ahhoz a pozíciókhoz kell ragaszkodni, hogy a magyar emberekkel senki sem fizetetheti meg ennek a háborúnak az árát.

Ami az elektromobilitást illeti - ezt mindketten, az elnök úr és az alelnök úr is felvetette -, ez megint egy trendi dolog, legyenek elektromosok az autók! Legyenek! Azt nem tudom, hogy valaki felrajzolt-e már arra egy hiteles tanulmányt, hogy egy dízelautó komplett ökológiai lábnyoma és egy elektromos autó komplett ökológiai lábnyoma közül a piszkos elejétől a piszkos végéig - ahogy az elnök úr mondta, gondolom, ha a nukleáris energiában van ilyen, akkor van az autógyártásban is, feltételezem -, vajon melyik nagyobb? Tehát az erre vonatkozó tanulmányok még nem biztos hogy teljes mértékben elkészültek, mert, ugye, hát az elektromos akkumulátor életének is van vége, úgy, mint ahogy a nukleáris fűtőanyagának is van vége.

Ennek ellenére nyilvánvalóan most az nekünk egy gazdasági érdekünk, hogy ha már a hagyományos autóiparban a feldolgozóipari kapacitás 27-28 százalékáig elmentünk, és az autóiparnak egy európai zászlóshajójává váltunk, akkor az autóipar új korszakában is egy hasonló pozíciót vívjunk ki magunknak, tehát ezért, elnök úr, azt kell mondjam önnek, hogy a következő időszakban is mindent meg fogok tenni, meg fogunk tenni annak érdekében, hogy az elektromos akkumulátorok gyártására vonatkozó beruházások minél nagyobb számban jöjjenek Magyarországra, mert nem szeretném olvasni azokat a híreket, meg szerintem önök sem, hogy Magyarország elveszít beruházási versenyeket, és X. Y. országban jönnek létre hatalmas kapacitások, hoznak létre munkahelyeket, hoznak létre modern technológiát, és nem Magyarországon.

Természetesen, elnök úr, természetesen minden egyes Magyarországra érkező beruházásnak minden vonatkozó magyarországi jogszabályt tiszteletben kell tartania, vonatkozik ez a munka törvénykönyvére, a környezetvédelmi előírásokra, a katasztrófavédelmi szabályokra, és én természetesen teljesen legitimnek tartok minden - minden! - aggodalmat a helyiektől, mert pontosan tudjuk, hogy egy embernek az a legfontosabb, hogy a mikrokörnyezetében, otthon, a lakóhelyén biztonságban érezze magát. Én magam Győrből származom, emlékszem arra még nagyon fiatal koromból, amikor az Audi odaköltözött, mindenki ágált ellene, mindenki, hogy ez milyen rossz lesz, milyen veszélyes lesz, mekkora károkat fog okozni, mindenki félt tőle; aztán ma már persze - 13 ezer munkavállaló közvetlenül, közvetve sok tízezer - mindenki borzasztó büszke rá Győrben, hogy az Audi ott van. Én tehát megértem a legitim félelmeit a Gödön és környékén élő embereknek, ugyanakkor én magam hiszek

abban, hogy a magyar hatóságok teszik a dolgukat, és minden létező környezetvédelmi szempontra figyelemmel vannak.

Meg fogom nézni közelebbről is ezt az ügyet, amelyet az elnök úr itt most mondott, több okból is, mert magam sem lakom messze, tehát hogyha ez valóban így van, ahogy az elnök úr mondja, az valóban aggodalomra ad okot, meg fogom nézni az ügyet konkrétságában. Ha az elnök úr tud nyersanyaggal segíteni, mármint úgy értem, hogy dokumentummal segíteni, akkor azt szívesen veszem, és utána nagyon szívesen elmondom, hogy mit gondolok vagy mit látok ebben az ügyben.

Ha megengedik, akkor az engedélyezéssel kapcsolatban, meg hogy miért került ide ez az egész, már úgy értem, hogy ebbe a minisztériumba, ha most csak a Paks II. került volna ide, akkor, azt hiszem, jogos lenne az a felvetés az elnök úr részéről, hogy akkor ez ellentétes-e azzal, amit ön korábban hallott a parlamentben, de talán az elején mondtam - de lehet, hogy ezt még az előző bizottságban mondtam, a Gábor ott van egyébként, tehát valóban igazoltan hiányzik, legalábbis akkor még ott volt -, hogy mivel egy külpolitikai, tehát politikai kérdéssé válik az energiabiztonság kérdése, ezért az egész energiabiztonsághoz kapcsolódó feladatrendszer átkerül a Külügyminisztériumhoz. Ez egy nagy strukturális átalakítás a kormányon belül, kimondva és vállalva, hogy politikai, azon belül is külpolitikai kérdésnek és feladatnak tekintjük az ország energiaellátásának a biztonságát, és Paks, Paks II. talán a legfontosabb része hosszú távon a magyar energiaellátás biztonságának.

A végrehajthatóságra nézve tett fel kérdést az elnök úr. Én azt tudom mondani önnek, hogy az elmúlt héten vagy az azt megelőző héten, ugye, az azelőtti héten Isztambulban (*Süli János: Két hete.*), két hete Isztambulban találkoztunk a Roszatom vezérkarával, ahol én nyíltan, világosan feltettem azt a kérdést, amelyet most az elnök úr is feltesz, a válasz határozott és egyértelmű igen volt természetesen, és arra a kérdésemre, hogy a beszállítók is és az alvállalkozók is osztják-e ezt az álláspontot, arra is egy határozott igent kaptam. Mert értem én, hogy ezt egy orosz egyoldalú függőségként próbálják egyesek - nem ön, hanem úgy általában - felépíteni, de ez azért nincs így, ez egy nemzetközi projekt. Tehát itt a fővállalkozó orosz, ez kétségtelen, de hát a nyugati világ legnagyobb cégei vesznek benne részt, a nyugati világ legnagyobb cégei vesznek benne részt, és én nem kívánok - hogy is mondjam? - főleg ebben a helyzetben semmifajta morális pozíciót elfoglalni, de egy dolgot mondanék, hogy ha mindenfajta politikai, főleg aktuálpolitikai kérdést lehántunk erről az egésztől, a Roszatom mégiscsak a világ egyik vezető vállalata a nukleáris energia terén. Én tehát azt gondolom, hogy a következő időszakban is mindent meg kell tennem, tennünk annak érdekében, hogy ez a beruházás ebben a formában létre tudjon jönni.

Szeretném a legnagyobb tisztelettel egy picit kiigazítani, amit mondott az elnök úr, mert a létesítésiengedély-kérelem nem került elutasításra. A létesítésiengedély-kérelemmel kapcsolatban hiánypótlási eljárás zajlik, tehát az atomenergia-hatóságunk, hivatalunk kérdéseket tett fel, anyagokat kért még be, az Atomenergia Hivatal tájékoztatása értelmében ezek a kért anyagok megérkeztek, ezeknek a széles körű, alapos, mély elemzése zajlik jelenleg.

Ami a szankciós politika és a nukleáris beruházás kapcsolatrendszerét illeti, ott azt tudom önöknek mondani, hogy az Európai Unió többször kimondta a szankciós döntései során, hogy a nukleáris energia polgári célú használata mentesül, teljes egészében mentesül a szankciós döntések alól. És hogy Finnországban miért mondták fel a projektet, annak szerintem azért több oka van. Ugye, a finnek sokat kritizálnak minket a magyarországi, szerintük koncentrált állami eljárások miatt, na most, azért szeretném jelezni, hogy ott nem a hatóság, hanem az egyik minisztérium döntött így - ugye? (*Süli János közbeszól.*) - a tulajdonosokkal közösen, tehát itt ez kicsit másként néz azért ki.

Na most, az ettől különböző kérdésekre: az akkumulátorügyekről már beszéltem. A megújulóenergia-beruházásokról én csak azt tudom mondani az elnök úrnak, hogy értem, hogy más szemszögből nézzük a dolgot, de azért mégiscsak van 3700 megawattnyi megújulókapacitás, abból 3 ezer napenergia, sokkal gyorsabban, öt évvel korábban érjük el a 2030-as célt, és a 2040-es 12 ezer megawattos célt is korábban fogjuk elérni. Az valóban egy felvállalt döntés a részünkről, hogy nem lehet szélkerekeket építeni az országban, ezt a döntésünket felvállaltuk, viszont a napenergia-, tehát a szolárberuházások számára egy támogató környezetet kívántunk, kívánunk létrehozni.

A szemétfeldolgozás vonatkozásában szívesen szövetkezem az elnök úrral abban a tekintetben, hogy ha van olyan jogszabály-módosítás, amely kizárja, hogy egyes országok egy ilyen szeméttemetőnek vagy szeméttlerakónak nézzék Magyarországot, és ön a szükségét látja annak, vagy úgy látja, hogy egy ilyen jogszabály elfogadásával biztosabban tudunk ez ellen védekezni, akkor szerintem nincsen - nincsen! - semmi akadálya annak, hogy ezt akár közösen is felvállaljuk.

A folyók szennyezése kapcsán. Ugye, mivel a Kárpát-medencében elfoglalt helyünk, földrajzi elhelyezkedésünk alapján inkább ide folynak a folyók, mint hogy innen el, ezért természetesen ez egy számunkra kritikus kérdés, és az is látszik, hogy a szomszédos országok kormányai különbözőképpen reagálnak, különböző gyorsasággal, különböző hatékonysággal. Valóban, a Sajó-szennyezés egy rendkívül fájdalmas kérdés, ezt számtalanszor felvetettük, én magam is folyamatosan fel fogom vetni ezt a jövőben a lehető legmagasabb szinten, kérve a szlovák kormány eljárását ebben a kérdésben. Ugyanakkor azért jó példa is van, tehát legyünk korrektek, jó példa is van, mert Románia kormánya viszont gyorsan, hatékonyan reagál, és folyamatosan dolgozik a Szamoson és a Tiszán érkező szennyeződés problematikájának a megoldásán. Tánczos Barna miniszter úr egy világos akciótervet vázolt fel, 12 beruházás zajlik, négy már be is fejeződött, ő maga személyesen gondját viseli ennek a kérdésnek, ellentétben az ön által meglátogatott szlovákiai helyszínnel, a romániai helyszíneken ő maga ott volt, azokat szemrevételezte, és világos döntéseket hozott a román kormány, amelyeknek ráadásul a végrehajtása is zajlik - tehát valami hasonlót várnánk el a szlovák kormánytól ebben a tekintetben.

Végezetül az elnök úr felvetéseire azt szeretném még elmondani, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások tekintetében valóban szokott közöttünk vita lenni, de én ezt nem látom annyira kibékíthetetlennek. Ugyanis szerintem a szabadkereskedelmi megállapodások azon versenyképességi kérdésem kellene hogy eldőljene, hogy érdekelték vagyunk-e bennük, vagy nem. Ugye, Magyarország, a magyar gazdaságpolitika nagyon sokat tett az elmúlt 12 évben azért, hogy Magyarország gazdasága nemzetközi szinten is versenyképes legyen, ugye, 2021-ben minden létező rekord megdőlt, a beruházásokra, az exportra vonatkozó s a többi, tagjai vagyunk annak a 35-ös klubnak, azoknak az országoknak, amelyek 100 milliárd euró fölött tudnak minden évben exportálni, ez öt éve így van, a világon a 35. legnagyobb exportteljesítmény a miénk, miközben csak 94.-ek vagyunk a lakosságszám tekintetében, és így tovább, a magyar gazdaság alapvetően exportorientált, a világon a 10. legnagyobb export/GDP mutatónk van, 80 százalék körüli, a magyar gazdaság növekedésének potenciálja egyértelműen nem függetleníthető az exportlehetőségektől a gazdaság mérete miatt, tehát én azt gondolom, hogy ezért nekünk érdekünk minden olyan intézkedés, amely a józan ész - a józan ész! - keretei között megteremti a nemzetközi piacokért folytatott versenynek a lehetőségét, a józan ész keretei között. Ezért mi mindig úgy bíráljuk el ezeknek a szabadkereskedelmi megállapodásoknak a magyar szempontból való támogathatóságát vagy nem támogathatóságát, hogy azok a magyar gazdaság szempontjából milyen eredményeket hoznak, és hogyha azok a

magyar gazdaság szempontjából pozitív eredménnyel járnak, támogatjuk, ha nem, akkor pedig nem.

A stratégiai megállapodások tekintetében pedig azt tudom önnek mondani, elnök úr, hogy nyilvánvalóan minden egyes Magyarországon beruházó vállalat, legyen külföldi vagy magyar, köteles betartani a magyarországi jogszabályokat, legyen az a munka törvénykönyve, legyenek azok a környezetvédelmi előírások. Úgyhogy a gödi üggyben szívesen állok természetesen az elnök úrnak a rendelkezésére.

És azzal, elnök úr, hogy majd azt szeretném öntől kérni, hogy úgy legyenek kedvesek elengedni, hogy délben van a következő meghallgatás, ha megengedik és szabad, akkor Süli miniszter úr néhány konkrét paksi kérdésre még hadd válaszoljon, hogyha szabad! Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterjelölt úr. És akkor természetesen megadjuk a szót Süli miniszter úrnak is. Tessék parancsolni!

Süli János

SÜLI JÁNOS, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter: Én is köszönöm. Tisztelettel köszöntöm az elnök urat, az alelnök urat, a képviselőtársakat és a megjelent érdeklődőket! Nagyon fontosnak tartom, hogy ismételten lehetőséget ad Keresztes úr arra, hogy amit akár egy héttel ezelőtt a parlamentben is kifejtettünk, hogy a megújuló aránya, akkor az atomerőműben termelt villamos energia megtérülése, akár csak hogy az orosz agresszió mennyiben érintette a meglévő atomerőműves létesítményeket, vagy egyéb, azt ismételten el tudjam mondani, de, ugye, az alelnök úr is kérdezett azzal kapcsolatban, hogy az urán mennyire biztosan szerezhető be. Ugye, a világ több térségéből szerezhető be, pillanatnyilag a legolcsóbban, a leggazdaságosabban az orosz piacról, ezért érdekünk, és a legjobb minőségű üzemanyagot tudjuk az orosz féltől beszerezni, de hangsúlyozom, bárholonnan, tehát több helyről beszerezhető. Például az speciális - erről is beszéltünk, a parlamentben is elmondtam -, hogy az ukrán-orosz konfliktus zajlik nyolc éve, de a 15 atomerőmű üzemanyaga zömében még mindig orosz üzemanyag-szállításból van, és, ugye, az amerikai üzemanyagra részben áttértek, az áttérés folyamatban van, de az árak kérdése és a megbízhatósága..., mondtam, hogy ugyanúgy a csehek egy időben használtak amerikai üzemanyagot a Westinghouse gyártásában, és az sem vált be.

Mi egyébként - előírt, hogy több beszerzési forrás - a BNFL-nél, amely egy angol cég, amely ma már Westinghouse-tulajdonban van, mi gyártattunk alternatív beszerzési útvonalra kazettát. Az más dolog, hogy egy intenzív fejlesztés, innováció keretében Paks növelte a blokkteljesítményét, növelte a karbantartási ciklusidőt, ezért most ugyanaz az üzemanyag már nem használható, majd ha szükséges, lépünk kell, de egyelőre - mint ahogy a miniszter úr is mondta - beérkezett most is az a szállítmány, a mi kötelezettségünk az, hogy kétéves üzemanyagkészlettel rendelkezünk az atomerőmű vonatkozásában, az a kétéves üzemanyagkészlet befér egy ekkora helyiségbe az erőmű teljes..., tehát tárolható, készletezhető és biztonsággal szállítható. És a harmadik útvonal az ukrán útvonal lenne, az egyik a légi, a másik pedig a tengeri és a Dunán fölhozva, tehát dolgozunk a harmadik szállítási útvonal megvalósításán. Ezzel kapcsolatban tehát ennyit tudok mondani.

Az elektromos mobilitásról még egy szó. Tehát ha beiktatjuk a rendszerbe ezt a sok megújulót, ami, ugye, az időjárástól függ, azt valahogy el is kell használnunk, tehát ha azt nem úgy akarjuk, hogy olcsón eladjuk azoknak az országoknak, mondjuk mint Ausztria, amely tározós erőműben tudja azt tárolni, és majd drágán visszaadja, akkor nekünk tulajdonképpen az elektromos mobilitás tesz lehetővé egy tárolási..., fölösleges

villamos energiát, a déli csúcsidőben, amikor süt a nap, bőven van, akkor azt például a buszok, a kukásautók, amelyek a belvárosi területeken járnak, és a legkörnyezetszennyezőbbek, tehát ez a fontos átalakítás. Hogy ez hosszú távon akkumulátor- vagy hidrogénüzemű vagy egyéb, ebben még sokat kell szerintem dolgozni, innovációt befektetni, hisz így lesz hatékony a villamosenergia-rendszerünk, megújuló, alaperőmű, és, ugye, azt sem szabad elfelejteni, amit a németek is elfelejtettek, és nem véletlenül ment fel a gáz ára, hogy ha nincs megújuló, akkor valamivel azt helyettesíteni kell, tehát amilyen arányban növelem a villamosenergia-rendszerben a megújulóarányt, ugyanolyan arányban növelnem kell a gázerőművek arányát, mert valamilyen gyorsindítással helyettesíteni kell, mikor este, ugye, lemegy a nap.

Én elmondtam a parlamentben is, hogy nagyon jók a törekvések, mi támogatjuk, de, ugye, 25-én, január 25-én volt az a 7396 megawattos csúcsigény, amiből délután 5 órakor a megújulók a 3700 megawattból 100 megawatt kapacitást tudtak vinni. Importból működtünk, a mátrai ligniterőmű, gázerőművek, amik léteznek és Paks adta ezt a teljesítményt, nem tudott a megújuló hozzátenni semmit, és a lakosságnak hosszú távon nem lehet azt mondani, hogy akkor délután spóroljatok. Tehát ezek a feltételek.

Arról is beszéltünk többször, hogy megtérül-e a beruházás, vagy a beruházás költségében a hulladékkezelés kérdése rendezve van-e. Az I-IV. blokknak is... Ugye, 12 forint 20 fillérért adja át, ebből tudjuk garantálni azt, hogy a lakosság és az önkormányzatok, amelyek az egyetemes szolgáltatás keretében veszik a villamos energiát, olcsón jutnak hozzá, 12 forint 20 fillér, ebből 2 forint megy a Központi Nukleáris Alapba folyamatosan, ez azt jelenti, hogy ez évi 25-30 milliárd. Ezt nemzetközi szervezetek ellenőrzik, hogy ez az alap létezik, az idén is lesz ennek a pénzügyminiszter úrnál egy ellenőrzése, tehát ez garantált. Ez lehetővé teszi, hogy a hulladékékehelyezés költsége... Ki van mondva, hogy aki élvezi az atomenergia hasznát, annak a hulladékékehelyezés költségét is viselnie kell. Nincs a világon még egy olyan iparág, se festék-, se egyéb vegyi üzem, se gumigyár, amely így volna fölépítve, hogy neki az árban érvényesítenie kell azt a költséget, amivel el tudják helyezni. Tehát ez is van.

Az új blokk megtérül-e? Az új blokknál szintén beszéltünk róla, hogy megtérül, és 55 euró/megawattórával voltak a megtérülési számítások Brüsszelben, amikor 16 hónapig állt, tehát stand still állapotot hirdetett ki Brüsszel, hogy nem, akkor kellett bizonyítani, hogy nincs benne állami támogatás, nincs tiltott állami támogatás a projektben, és ezzel az árral 7,35 százalék profitot tudtunk kimutatni, hogy a teljes hatvan évre ennyi lesz a befektetőnek, a magyar államnak a hozama. Tehát ez is ennyi. Ma meg arról nem is tudunk beszélni, hogy ma a világpiacon, mondjuk, mennyi, 100-150 euró/megawattóra. Bízunk benne, hogy visszább megy, de 55-re biztos nem fog visszamenni, amellet, ugye, a szén-dioxid-kvóta is folyamatosan emelkedik. Tehát a megtérülésről ennyi.

A Duna-vízzel vagy a telephellyel kapcsolatban. A Duna-vízről is többször tartottunk már, azt gondolom, kimerítő beszélgetést. Tehát a Duna vízhozama a legalacsonyabb vízállás mellett is megnyugtató módon fedezi a Paksi Atomerőmű hűtővízmennyiségét. Egy korlát volt, amikor rendkívül alacsony volt, és tartós meleg volt, 500 méterre a beömlési ponttól, ugye, 30 fokra el kell keverednie, tehát nem lehet 30 foknál melegebb egyetlenegy mérési ponton sem, ezért le kellett..., a blokkon visszaterheltünk, hisz ha visszaterhelünk, akkor kevesebb hűtővízmennyiséggel alacsonyabb hőfokú vizet bocsátunk ki, és ezzel megoldható ez a 30 fok. De ez az erőmű életében, mondjuk, két esetben volt. Ha hűtőtornyos változatot építünk, jóval drágább a beruházás, rosszabb a hatásfoka, és az élete, a teljes hatvan év alatt, ezt kifejtettük, elmondtuk, hogy az összes megtérülés befektetésalapon, és a hűtővíz, mivel

rendelkezésre áll mennyiségileg, akkor ez vállalható az I-IV. blokk esetén. Az V-VI. blokk esetén pedig utóhűtőkkel garantált, hogy 30 fokos hűtővíznél melegebb hűtővizet nem is engedhetünk a Dunába, tehát nincs keveredési kritérium, mert nem engedhetek ki 30 foknál melegebbet. Tehát ennyi.

A hulladékkal egyébként én is egyetértek, nem kéne beengedni az országba. Az az egy bajunk van, hogy amit szabálytalanul hoznak be, azt csak törvényesen tudjuk elvinni, hisz annak ellenére a tulajdonosnak joga van, hisz ha azt mondja, hogy ő ezt föl akarja dolgozni, akkor nem vihetem el - ezért tartott eddig jogilag megoldani. De, ugye, hál' istennek arról tudok beszámolni - ön is volt a területen -, hogy a hulladék elszállítása lassan befejeződik, megnyugtató módon rendezzük; bár így sikerülne mindegyik, hogy százvalahány nap alatt mégiscsak megnyugtató módon fölszámoltuk! Úgyhogy én röviden ennyit mondanék.

Aztán abban meg szeretném, hogyha egyetértenénk összességében a parlamentben is, hogy a mérnök mégiscsak mérnök, tehát bízni kéne benne, az orvos mégiscsak orvos, abban is bízni kéne. Én azt is gondolom, hogy még ipari akkumulátorok az atomeróműben is vannak, egyetlenegyszer, amikor összeszereltük, savaztuk, tehát nem tudtunk előidézni környezetszennyezést. Én a gödi gyárhoz is - vannak ott barátaim - külön el fogok menni, mert elképzelhetetlen nekem, hogy egy modern technológiával megépített egy gyárban, ahol a vegyszer a végén kerül bele a folyamatba, az kikerül a környezetbe. Szerintem tehát bízni kell ebben.

Ugyanez vonatkozik Aszódi Attila úr véleményére. Ezt is elmondtam a parlamentben önnek, hogy mi hiteles forrásokból próbálunk tájékozódni az orosz ügyek kapcsán is, a hiteles tájékoztatást nekünk a NAÜ, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség jelenti, jelenti a WANO, az Atomeróművet Üzemeltetők Világszervezete, akik ott vannak mindenütt, van moszkvai központja is, és van londoni központja, egyéb is, tehát a világ számtalan táján ott vannak, mi ezektől kapunk hiteles tájékoztatást. Grossi úr, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség képviselője a helyszínt is meglátogatta, egyértelműen kijelentette, hogy azok a sajtóban megjelent hírek, azok nem igazak, tehát így én azt tudom mondani, hogy a háborúban mindkét fél csúsztat, a csúsztatásoknál lehet várni egy-két napot, hogy hitelt adjunk, hogy most ki mellett állunk ki.

Mi az oroszoknál azokkal dolgozunk együtt, akik építeni akarnak, nem azokkal dolgozunk, akik rombolnak, tehát ez is egy fontos dolog, hogy mi velük atomeróművet akarunk építeni, és az is fontos, hogy ebben az ukrán-orosz kapcsolatok a mai napig léteznek, tehát annak ellenére, hogy konfliktus van, a Paksi Atomerómű-beruházásban ukrán munkavállalók és ukrán cégek is ott vannak. Ez is egy érdekesség tehát.

Én mindig azt mondom, hogy a nemzetközi energetikában, atomenergetikában teljesen mások a viszonyok, mint a hagyományos építőipari cégeknél, tehát ebben kell bízunk, hogy mi ezt velük együtt meg tudjuk építeni, és azért kellett... Jó helyre kerültünk szerintem, hisz a brüsszeli érdeklődés is napi.

A szerződés módosítás. A szerződésbe itt a napi figyelem szempontjából úgyis bele kell nyúlnunk, eddig is volt már öt módosításunk, és az orosz fél is, ugye, nemzetközi partner. Én kifejezetten örülök annak - ugye, öt éves tapasztalatom van -, hogy valószínű, hogy sokkal dinamikusabban tudunk akár az oroszokkal vagy akár Brüsszellel is ebben az ügyben egy áttétel nélkül tárgyalni, úgyhogy ezért én szívesen igazoltam Szijjártó Péter úr csapatába. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen Süli miniszter úr hozzászólását.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még kérdés, észrevétel. *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor kérem a tisztelt bizottságot, hogy szavazzon, támogattja-e

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezését. Kérem, kézfelemeléssel jelezze, aki támogatja. *(Szavazás.)* Köszönöm. Ellenpróbaként jelezném, hogy én nem tudom támogatni.

Megállapítom, hogy a bizottság 5 igen és 1 nem szavazattal támogatta a miniszterjelölt úr kinevezését.

A bizottság nevében gratulálok a kinevezéshez, erőt, egészséget kívánok a munkavégzéshez, és a döntésről levélben tájékoztatni fogjuk a házelnök urat.

Nagyon szépen köszönöm Szijjártó Péter miniszterjelölt úrnak, Süli János miniszter úrnak és Menczer Tamás államtitkár úrnak a részvételt, és most két perc technikai szünetet tartunk.

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Köszönjük szépen mi is.

SÜLI JÁNOS, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter: Köszönjük. *(Az 1. napirendi ponthoz meghívott vendégek távoznak az ülésről.)*

(Szünet: 11.43 - 11.44 óráig)

Egyebek

ELNÖK: Kérem szépen képviselőtársaimat, hogy még fáradjanak vissza, még az egyebek ponttal folytatni szeretnénk. *(Megtörténik.)* Köszönöm, akkor folytatjuk a bizottsági ülésünket.

Az egyebek napirendi pontban tájékoztatnám tisztelt képviselőtársaimat, hogy bizottságunk a következő ülését a mai napon 14 órától tartja Nagy István miniszterjelölt úr meghallgatásával, az azt követő ülésen pedig a holnapi napon, 19-én 11 órakor dr. Palkovics László miniszterjelölt meghallgatásával folytatjuk a munkát.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e egyéb hozzászólás, kérdés. *(Senki nem jelentkezik.)* Nincs.

Az ülés berekesztése

Akkor nagyon szépen köszönöm a részvételt, és lezárom a bizottságunk mai első ülését. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 45 perc)

Bencsik János
a bizottság alelnöke

Dr. Keresztes László Lóránt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese